

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-14760/2022-ERU
Č. j. 14760-16/2022-ERU

V Ostravě dne 22. února 2023

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle ust. § 23b odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-14760/2022-ERU, zahájeném dne 15. září 2022 z moci úřední podle ust. § 78 a § 88 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupků, kterým je

společnost **TGC Energie s.r.o.**,

se sídlem Folknářská 1246/21, Děčín II-Nové Město, 405 02 Děčín, IČO: 056 90 706,

práv. zast. [REDAKCE], advokátem, ev. č. ČAK [REDAKCE],

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o., advokátní kancelář, se sídlem Hvězdova 1716/2, 140 00 Praha,

ve věci podezření ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 5. ledna 2023 (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, rozhodl

t a k t o :

I.

Obviněný z přestupků, společnost TGC Energie s.r.o., se sídlem Folknářská 1246/21, Děčín II-Nové Město, 405 02 Děčín, IČO: 056 90 706 (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným ze spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele** kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající **13 dílčími útoky** v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s ust. § 4 odst. 1 věty první téhož zákona užil nekalou obchodní praktiku, když

- a) dne 8. října 2021 zaslal spotřebiteli panu [REDAKCE], odběrné místo elektřiny EAN [REDAKCE], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ukončuje stávající energetický produkt spotřebitele a s účinností od 15. listopadu 2021 mění pro jeho odběrné místo produkt a cenu na „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ (cena elektřiny je stanovena pro každou hodinu dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s.), nabídl mu možnost změnit tento nový produkt na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 5 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2021 (dále jen „energetický zákon“), i přes to, že daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDAKCE] ze dne 6. ledna 2021, v rámci které byl sjednán produkt „FIX36-VIP“, který garantoval fixní obchodní cenu za silovou elektřinu ve výši 1 490 Kč/MWh bez DPH ve vysokém i nízkém tarifu do 14. června 2024,
- b) dne 8. října 2021 zaslal spotřebitelce paní [REDAKCE], odběrné místo plynu EIC [REDAKCE], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, které obsahovalo mj. informaci

o tom, že účastník řízení ukončuje stávající energetický produkt spotřebitelky a s účinností od 15. listopadu 2021 mění pro její odběrné místo produkt a cenu na „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ (cena zemního plynu je stanovena pro každý den dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém vnitrodenním trhu organizovaném společností OTE, a.s.), nabídl jí možnost změnit tento nový produkt na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, a poučil ji o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 5 energetického zákona i přes to, že daná spotřebitelka měla s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDAKCE] ze dne 14. května 2020, v rámci které byl sjednán produkt „Zemní plyn s asistencí 1“, který garantoval fixní obchodní cenu za odebraný plyn ve výši 640 Kč/MWh bez DPH do 2. září 2023,

- c) dne 8. října 2021 zaslal spotřebitelce paní [REDAKCE], odběrné místo plynu EIC [REDAKCE], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ukončuje stávající energetický produkt spotřebitelky a s účinností od 15. listopadu 2021 mění pro její odběrné místo produkt a cenu na „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ (cena zemního plynu je stanovena pro každý den dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém vnitrodenním trhu organizovaném společností OTE, a.s.), nabídl jí možnost změnit tento nový produkt na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, a poučil ji o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 5 energetického zákona i přes to, že daná spotřebitelka měla s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDAKCE] ze dne 18. září 2020, v rámci které byl sjednán produkt „FIX36-VIP“, který garantoval fixní obchodní cenu za odebraný plyn ve výši 620 Kč/MWh bez DPH do 31. prosince 2023;
- d) dne 8. října 2021 zaslal spotřebiteli panu [REDAKCE], odběrné místo elektřiny EAN [REDAKCE], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ukončuje stávající energetický produkt spotřebitele a s účinností od 15. listopadu 2021 mění pro jeho odběrné místo produkt a cenu na „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ (cena elektřiny je stanovena pro každou hodinu dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s.), nabídl mu možnost změnit tento nový produkt na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 5 energetického zákona i přes to, že daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDAKCE] ze dne 13. května 2020, v rámci které byl sjednán produkt „Elektřina s asistencí“, který garantoval fixní obchodní cenu za silovou elektřinu ve výši 1 580 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 1 460 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu do 30. listopadu 2023;
- e) dne 13. prosince 2021 zaslal spotřebiteli panu [REDAKCE], odběrné místo elektřiny EAN [REDAKCE], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně produktových podmínek a ceny komodity“ ze dne 13. prosince 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ruší produktové podmínky produktu „Hlídáme cenu“, přičemž je nahrazuje ujednáním o nové výši ceny komodity s účinností od 15. ledna 2022 (u nového produktu „Hlídáme cenu 2022“ cena silové elektřiny ve výši 3 820 Kč/MWh bez DPH), a poučil jej o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném od 1. ledna 2022, i přes to, že daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDAKCE] ze dne 29. března 2021, v rámci které byl sjednán produkt „Hlídáme cenu 2021“, který garantoval fixní obchodní cenu za silovou elektřinu ve výši 1 550 Kč/MWh bez DPH do 31. července 2022;

- f) dne 8. října 2021 zaslal spotřebiteli panu [REDACTED], odběrné místo elektřiny EAN [REDACTED], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ukončuje stávající energetický produkt spotřebitele a s účinností od 15. listopadu 2021 mění pro jeho odběrné místo produkt a cenu na „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ (cena elektřiny je stanovena pro každou hodinu dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s.), nabídl mu možnost změnit tento nový produkt na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 5 energetického zákona i přes to, že daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED] ze dne 22. dubna 2021, v rámci které byl sjednán produkt „Domácnost EXTRA 1“, který garantoval fixní obchodní cenu za silovou elektřinu ve výši 1 130 Kč/MWh bez DPH do 16. listopadu 2022;
- g) dne 8. října 2021 zaslal spotřebiteli panu [REDACTED], odběrné místo plynu EIC [REDACTED], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ukončuje stávající energetický produkt spotřebitele a s účinností od 15. listopadu 2021 mění pro jeho odběrné místo produkt a cenu na „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ (cena zemního plynu je stanovena pro každý den dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém vnitrodenním trhu organizovaném společností OTE, a.s.), nabídl mu možnost změnit tento nový produkt na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 5 energetického zákona i přes to, že daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDACTED] ze dne 25. listopadu 2020, v rámci které byl sjednán produkt „FIX36“, který garantoval fixní obchodní cenu za odebraný plyn ve výši 690 Kč/MWh bez DPH do 31. července 2024;
- h) dne 13. prosince 2021 zaslal spotřebiteli panu [REDACTED], odběrné místo elektřiny EAN [REDACTED], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně produktových podmínek a ceny komodity“ ze dne 13. prosince 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ruší produktové podmínky produktu „Hlídáme cenu“, přičemž je nahrazuje ujednáním o nové výši ceny komodity s účinností od 15. ledna 2022 (u nového produktu „Hlídáme cenu 2022“ cena silové elektřiny ve výši 3 890 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 3 790 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu) a poučil jej o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném od 1. ledna 2022, i přes to, že daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED] ze dne 2. února 2021, v rámci které byl sjednán produkt „Hlídáme cenu“, který garantoval fixní obchodní cenu za silovou elektřinu ve výši 1 710 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 1 510 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu do 23. srpna 2022;
- i) v říjnu 2021 zaslal spotřebiteli panu [REDACTED], odběrné místo plynu EIC [REDACTED], prostřednictvím dopisu „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 11. října 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ukončuje stávající energetický produkt spotřebitele a s účinností od 15. listopadu 2021 mění pro jeho odběrné místo produkt a cenu na „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ (cena zemního plynu je stanovena pro každý den dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém vnitrodenním trhu organizovaném společností OTE, a.s.), nabídl mu možnost změnit tento nový produkt na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 5 energetického zákona i přes to, že daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDACTED]

ze dne 24. února 2021, v rámci které byl sjednán produkt „FIX36-VIP“, který garantoval fixní obchodní cenu za odebraný plyn ve výši 620 Kč/MWh bez DPH do 20. prosince 2024;

- j) dne 13. prosince 2021 zaslal spotřebiteli panu [REDACTED], odběrné místo elektřiny EAN [REDACTED], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně produktových podmínek a ceny komodity“ ze dne 13. prosince 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ruší produktové podmínky produktu „Hlídáme cenu“, přičemž je nahrazuje ujednáním o nové výši ceny komodity s účinností od 15. ledna 2022 (u nového produktu „Hlídáme cenu 2022“ cena silové elektřiny ve výši 3 890 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 3 790 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu) a poučil jej o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném od 1. ledna 2022, i přes to, že daný spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED] ze dne 11. srpna 2020, v rámci které byl sjednán produkt „Hlídáme cenu“, který garantoval fixní obchodní cenu za silovou elektřinu ve výši 1 657 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 1 390 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu do 15. září 2022;
- k) v říjnu 2021 zaslal spotřebitelce paní [REDACTED], odběrné místo plynu EIC [REDACTED], prostřednictvím dopisu „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 11. října 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ukončuje stávající energetický produkt spotřebitelky a s účinností od 15. listopadu 2021 mění pro její odběrné místo produkt a cenu na „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ (cena zemního plynu je stanovena pro každý den dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém vnitrodenním trhu organizovaném společností OTE, a.s.), nabídl jí možnost změnit tento nový produkt na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, a poučil ji o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky plynu ve smyslu ust. § 11a odst. 5 energetického zákona i přesto, že daná spotřebitelka měla s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDACTED] ze dne 27. května 2021, v rámci které byl sjednán produkt „TGCE Speciál 2020“, který garantoval fixní obchodní cenu za odebraný plyn ve výši 530 Kč/MWh bez DPH do 31. prosince 2022;
- l) dne 8. října 2021 zaslal spotřebitelce paní [REDACTED], odběrné místo elektřiny EAN [REDACTED], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ukončuje stávající energetický produkt spotřebitelky a s účinností od 15. listopadu 2021 mění pro její odběrné místo produkt a cenu na „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ (cena elektřiny je stanovena pro každou hodinu dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s.), nabídl jí možnost změnit tento nový produkt na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, a poučil ji o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 5 energetického zákona i přes to, že daná spotřebitelka měla s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ze dne 30. dubna 2020, v rámci které byl sjednán produkt „Elektřina s asistencí“, který garantoval fixní obchodní cenu za silovou elektřinu ve výši 1 470 Kč/MWh bez DPH do 30. září 2023;
- m) dne 8. října 2021 zaslal spotřebiteli panu [REDACTED], odběrné místo elektřiny EAN [REDACTED], prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, které obsahovalo mj. informaci o tom, že účastník řízení ukončuje stávající energetický produkt spotřebitele a s účinností od 15. listopadu 2021 mění pro jeho odběrné místo produkt a cenu na „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ (cena elektřiny je stanovena pro každou hodinu dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s.), nabídl mu možnost změnit tento nový produkt na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, a poučil jej o možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 5 energetického zákona i přes to, že daný

spotřebitel měl s účastníkem řízení uzavřenou Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDAKCE] ze dne 12. května 2020, v rámci které byl sjednán produkt „Elektřina s asistencí“, který garantoval fixní obchodní cenu za silovou elektřinu ve výši 1 590 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 1 350 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu do 31. prosince 2023;

čímž účastník řízení postupoval v rozporu s požadavky odborné péče a zároveň tímto svým jednáním mohl podstatně narušit ekonomické chování dotčených spotřebitelů, které vystavil zdánlivé volbě mezi odběrem elektřiny/plynu za vyšší cenu nebo ukončením smluvního závazku.

II.

Účastník řízení se uznává vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, kterého se dopustil tím, že jakožto prodávající užil v rozporu s ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele a ust. § 4 odst. 3 věty druhé téhož zákona ve spojení s ust. písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu agresivní obchodní praktiku, neboť po spotřebiteli panu [REDAKCE], odběrné místo EAN [REDAKCE], požadoval za období od 1. února 2022 do 6. února 2022 platbu za sdružené služby dodávky elektřiny, které mu účastník řízení dodal i přes to, že si je od něj tento spotřebitel neobjednal, a to prostřednictvím faktury (daňového dokladu) č. [REDAKCE] ze dne 25. února 2022 vystavené za období od 1. srpna 2021 do 6. února 2022.

III.

Podle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele se účastníkovi řízení za spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele ukládá **pokuta ve výši**

1 520 000 Kč (slovy: jeden milion pět set dvacet tisíc korun českých),

která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 4423.

IV.

Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky**

1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 4423.

Odůvodnění

I. Zjištění předcházející správnímu řízení

- [1] Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků šetření Energetického regulačního úřadu (dále také „ERÚ“ či „správní orgán“) vedených pod sp. zn. 09314/2021-ERU ([REDAKCE]), 11040/2021-ERU ([REDAKCE]), 11044/2021-ERU ([REDAKCE]), 11046/2021-ERU ([REDAKCE]), 11048/2021-ERU ([REDAKCE]), 17210/2021-ERU ([REDAKCE]), 04845/2022-ERU ([REDAKCE]), 04846/2022-ERU ([REDAKCE]), 06490/2022-ERU ([REDAKCE]) a 07338/2022-ERU ([REDAKCE]), a dále na základě obsahu správních spisů sporných řízení sp. zn. OSS-09117/2022-ERU ([REDAKCE]), OSS-10319/2022-ERU ([REDAKCE]), OSS-10390/2022-ERU ([REDAKCE]) a OSS-12157/2022-ERU ([REDAKCE]). Z těchto spisů vyplynulo, že se účastník řízení mohl ve všech případech dopustit porušení zákazu užití nekalých obchodních praktik podle ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele.

II. Průběh správního řízení

- [2] Dne 14. září 2022 správní orgán převzal do správního spisu sp. zn. OSR-14760/2022-ERU spisy šetření sp. zn. 09314/2021-ERU, 11040/2021-ERU, 11044/2021-ERU, 11046/2021-ERU, 11048/2021-ERU, 17210/2021-ERU, 04845/2022-ERU, 04846/2022-ERU, 06490/2022-ERU a 07338/2022-ERU, kopie spisů sporných řízení sp. zn. OSS-09117/2022-ERU, OSS-10319/2022-ERU, OSS-10390/2022-ERU a OSS-12157/2022-ERU, a výpisy ze systému operátora trhu OTE, a.s. – Historie služeb k odběrným místům EIC [REDACTED], EAN [REDACTED], EAN [REDACTED], o čemž vyhotovil téhož dne Záznam o vložení do spisu, č. j. 14760-2/2022-ERU.
- [3] Po vyhodnocení všech zjištěných skutečností zahájil ERÚ podle ust. § 78 a ust. § 88 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky v návaznosti na ust. § 46 správního řádu s účastníkem řízení společně správní řízení sp. zn. OSR-14760/2022-ERU z moci úřední. Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 14. září 2022, č. j. 14760-3/2022-ERU, bylo účastníku řízení doručeno dne 15. září 2022. Prostřednictvím oznámení o zahájení správního řízení byl účastník řízení současně poučen o právu podat návrhy na doplnění řízení ve smyslu ust. § 36 správního řádu a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, je-li to nezbytné k uplatnění jeho práv.
- [4] Dne 27. září 2022 obdržel správní orgán základní vyjádření účastníka řízení, který současně požádal o zaslání kopie správního spisu. Kopii spisu společně s Vyrozuměním o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, č. j. 14760-5/2022-ERU, zaslal správní orgán účastníkovi řízení dne 14. října 2022. V tomto přípise ERÚ informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníku řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 30 kalendářních dnů od doručení přípisu. Vyrozumění bylo účastníku řízení doručeno dne 17. října 2022. Lhůta pro vyjádření se k podkladům rozhodnutí byla po převzetí právního zastoupení účastníka řízení advokátem prodloužena do 21. listopadu 2022.
- [5] Dne 21. listopadu 2022 bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření účastníka řízení (včetně příloh evidováno pod č. j. 14760-9/2022-ERU a 14760-10/2022-ERU), které mj. obsahovalo žádost o nařízení ústního jednání. Své vyjádření účastník řízení následně doplnil dne 30. listopadu 2022 (vedeno pod č. j. 14760-11/2022-ERU).
- [6] Dne 1. února 2023 rozhodl správní orgán usnesením č. j. 14760-12/2022-ERU o zamítnutí žádosti o nařízení ústního jednání, jelikož neshledal, že by nařízení ústního jednání bylo nezbytné pro uplatnění práv účastníka řízení. Účastník řízení podal dne 14. února 2023 proti uvedenému usnesení rozklad.
- [7] Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu s ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které měl k dispozici pro vedení správního řízení a následné vydání tohoto rozhodnutí, jsou úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 výše uvedeného zákona. Jelikož rozklad proti usnesení o zamítnutí žádosti o nařízení ústního jednání nemá odkladný účinek a správní orgán považuje rozkladové námítky za nedůvodné, přistoupil k vydání tohoto rozhodnutí.

III. Popis skutkového stavu

- [8] Účastník řízení je držitelem licence na obchod s elektřinou č. 141734450 s termínem zahájení výkonu licencované činnosti od 21. června 2017 a dále držitelem licence na obchod s plynem č. 241734451 s termínem zahájení výkonu licencované činnosti rovněž od 21. června 2017.

Zákazník [REDACTED]

- [9] Pan [REDACTED] (v této části dále jen „zákazník“) uzavřel prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 6. ledna 2021 Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED]. Podle této smlouvy byla pro zákazníka v jeho odběrném místě elektřiny EAN [REDACTED] sjednána dodávka elektřiny v produktu „FIX36-VIP“. V ceníku elektřiny, který byl součástí smlouvy a zákazník jej tedy měl k dispozici, byla pro distribuční sazbu zákazníka uvedena cena za silovou elektřinu ve výši 1 490 Kč/MWh bez DPH v nízkém i vysokém tarifu, v sekci Upřesnění produktu „FIX36-VIP“ je pak specifikováno, že „[t]ento produkt je vhodný pro zákazníky, kteří preferují vždy výhodnou cenu. Zákazník tedy získá nákladovou stabilitu domácnosti po celé smluvní časové období. Smlouva je uzavírána na 36 měsíců. Zákazník s produktem ‚FIX36-VIP‘ eliminuje cenové nárůsty i poklesy na energetickém trhu tím, že má Garantovanou fixní cenu, která se nemění“.
- [10] Předpokládané datum zahájení dodávky elektřiny podle smlouvy bylo stanoveno na 15. června 2021, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky elektřiny od účastníka řízení do odběrného místa zákazníka. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.
- [11] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve všeobecných obchodních podmínkách (dále také „VOP“). V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“
- [12] Dne 8. října 2021 obdržel zákazník prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, jímž účastník řízení zákazníka informoval o změně Všeobecných obchodních podmínek, ke které mělo dojít ode dne 14. listopadu 2021 a dále o ukončení stávajícího energetického produktu zákazníka, který je s účinností od 15. listopadu 2021 změněn na produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákazníka podle oznámení zůstala stejná. V případě, že zákazník o „nové energetické produkty s bonusem“ neprojeví zájem, byl oznámením poučen o možnosti kdykoliv v době trvání své smlouvy změnit produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, případně v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.
- [13] Přílohou „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ byly nové Všeobecné obchodní podmínky ze dne 4. října 2021 a také informační leták „Produktové podmínky BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Podle produktových podmínek produktu „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ je cena elektřiny stanovena pro každou hodinu dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s. Jednalo se tedy o tzv. spotový tarif závislý na aktuálních cenách energií na burze. Produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ podle vyjádření účastníka řízení nemá samostatný produktový list, neboť podmínky tohoto produktu jsou totožné s podmínkami standardní smlouvy s cenou určenou ceníkem. V předloženém ceníku produktu „Elektřina standard & bez bonusu“ platném od 15. listopadu 2021 je uvedena cena silové elektřiny pro distribuční sazbu zákazníka 3 099 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 2 999 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu.
- [14] Zákazník na předmětné oznámení účastníka řízení reagoval odstoupením od smlouvy, k dodávce elektřiny za změněných cenových podmínek tedy nedošlo.

Zákaznice [REDACTED]

- [15] Paní [REDACTED] (v této části dále jen „zákaznice“) uzavřela prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 14. května 2020 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDACTED]. Podle této smlouvy byla pro zákaznici v jejím odběrném místě plynu

EIC [REDACTED] sjednána dodávka plynu v produktu „Zemní plyn s asistencí 1“. V ceníku plynu, který byl součástí smlouvy a zákaznice jej tedy měla k dispozici, byla uvedena cena za odebraný plyn 640 Kč/MWh bez DPH, v dokumentu „Popis produktu – Zemní plyn s asistencí“ je pak specifikováno, že „[p]rodukt ‚Zemní plyn s asistencí‘ zahrnuje dodávku energií, při níž zákazníci získají nákladovou stabilitu domácnosti po celé smluvní období. Smlouva je uzavírána na 36 měsíců. Zákazníci s produktem ‚Zemní plyn s asistencí‘ eliminují cenové nárůsty i poklesy na energetickém trhu tím, že mají Garantovanou fixní cenu dle příslušného ceníku, která se po celou dobu smluvního vztahu nemění“.

- [16] Předpokládané datum zahájení dodávky plynu podle smlouvy bylo stanoveno na 1. září 2020. Podle výpisu ze systému operátora trhu bylo skutečné datum zahájení dodávky plynu od účastníka řízení do odběrného místa zákaznice 3. září 2020. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.
- [17] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“
- [18] Dne 8. října 2021 obdržela zákaznice prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, jímž zákaznici informoval o změně Všeobecných obchodních podmínek, ke které mělo dojít ode dne 14. listopadu 2021 a dále o ukončení stávajícího energetického produktu zákaznice, který je s účinností od 15. listopadu 2021 změněn na produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákaznice podle oznámení zůstala stejná. V případě, že zákaznice o „nové energetické produkty s bonusem“ neprojeví zájem, byla oznámením poučena o možnosti kdykoliv v době trvání své smlouvy změnit produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, případně v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.
- [19] Přílohou „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ byly nové Všeobecné obchodní podmínky ze dne 4. října 2021 a také informační leták „Produktové podmínky BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Podle produktových podmínek produktu „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ je cena zemního plynu stanovena pro každý den dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s. Jednalo se tedy o tzv. spotový tarif závislý na aktuálních cenách energií na burze. Produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ podle vyjádření účastníka řízení nemá samostatný produktový list, neboť podmínky tohoto produktu jsou totožné s podmínkami standardní smlouvy s cenou určenou ceníkem. V předloženém ceníku produktu „Plyn standard & bez bonusu“ platném od 15. listopadu 2021 je uvedena cena za odebraný plyn 1 299 Kč/MWh bez DPH.
- [20] Zákaznice se změnou podmínek nesouhlasila, nicméně od smlouvy neodstoupila a byl jí nastaven produkt „Bonus plyn s roční úsporou“.

Zákaznice [REDACTED]

- [21] Paní [REDACTED] (v této části dále jen „zákaznice“) uzavřela prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 18. září 2020 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDACTED]. Podle této smlouvy byla pro zákaznici v jejím odběrném místě plynu EIC [REDACTED] sjednána dodávka plynu v produktu „FIX36-VIP“. V ceníku plynu, který byl součástí smlouvy a zákaznice jej tedy měla k dispozici, byla uvedena cena za odebraný plyn 620 Kč/MWh bez DPH, v sekci Upřesnění produktu „FIX36-VIP“ je pak specifikováno, že „[t]ento produkt je vhodný pro zákazníky, kteří preferují vždy výhodnou cenu. Zákazník tedy získá nákladovou stabilitu domácnosti po celé smluvní časové období. Smlouva je uzavírána na 36 měsíců. Zákazník s produktem ‚FIX36-VIP‘

eliminuje cenové nárůsty i poklesy na energetickém trhu tím, že má Garantovanou fixní cenu, která se nemění“.

- [22] Předpokládané datum zahájení dodávky plynu podle smlouvy bylo stanoveno na 1. ledna 2021, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky plynu od účastníka řízení do odběrného místa zákaznice. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.
- [23] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“
- [24] Dne 8. října 2021 obdržela zákaznice prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, jímž zákaznici informoval o změně Všeobecných obchodních podmínek, ke které mělo dojít ode dne 14. listopadu 2021 a dále o ukončení stávajícího energetického produktu zákaznice, který je s účinností od 15. listopadu 2021 změněn na produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákaznice podle oznámení zůstala stejná. V případě, že zákaznice o „nové energetické produkty s bonusem“ neprojeví zájem, byla oznámením poučena o možnosti kdykoliv v době trvání své smlouvy změnit produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, případně v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.
- [25] Přílohou „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ byly nové Všeobecné obchodní podmínky ze dne 4. října 2021 a také informační leták „Produktové podmínky BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Podle produktových podmínek produktu „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ je cena zemního plynu stanovena pro každý den dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s. Jednalo se tedy o tzv. spotový tarif závislý na aktuálních cenách energií na burze. Produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ podle vyjádření účastníka řízení nemá samostatný produktový list, neboť podmínky tohoto produktu jsou totožné s podmínkami standardní smlouvy s cenou určenou ceníkem. V předloženém ceníku produktu „Plyn standard & bez bonusu“ platném od 15. listopadu 2021 je uvedena cena za odebraný plyn 1 299 Kč/MWh bez DPH.
- [26] Zákaznice na předmětné oznámení účastníka řízení reagovala odstoupením od smlouvy, k dodávce plynu za změněných cenových podmínek i přesto došlo v období od 15. listopadu 2021 do 30. listopadu 2021.

Zákazník [REDACTED]

- [27] Pan [REDACTED] (v této části dále jen „zákazník“) uzavřel prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 13. května 2020 Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED]. Podle této smlouvy byla pro zákazníka v jeho odběrném místě elektřiny EAN [REDACTED] sjednána dodávka elektřiny v produktu „Elektřina s asistencí“. V ceníku elektřiny, který byl součástí smlouvy a zákazník jej tedy měl k dispozici, byla pro distribuční sazbu zákaznicka uvedena cena za silovou elektřinu 1 580 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 1 460 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu, v dokumentu „Popis produktu – Elektřina s asistencí“ je pak specifikováno, že „[p]rodukt ‚Elektřina s asistencí‘ zahrnuje dodávku energií, při níž zákazníci získají nákladovou stabilitu domácnosti po celé smluvní období. Smlouva je uzavírána na 36 měsíců. Zákazníci s produktem ‚Elektřina s asistencí‘ eliminují cenové nárůsty i poklesy na energetickém trhu tím, že mají Garantovanou fixní cenu dle příslušného ceníku, která se po celou dobu smluvního vztahu nemění“.

- [28] Předpokládané datum zahájení dodávky elektřiny podle smlouvy bylo stanoveno na 1. prosince 2020, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky elektřiny od účastníka řízení do odběrného místa zákazníka. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.
- [29] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“
- [30] Dne 8. října 2021 obdržel zákazník prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, jímž zákazníka informoval o změně Všeobecných obchodních podmínek, ke které mělo dojít ode dne 14. listopadu 2021 a dále o ukončení stávajícího energetického produktu zákazníka, který je s účinností od 15. listopadu 2021 změněn na produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákazníka podle oznámení zůstala stejná. V případě, že zákazník o „nové energetické produkty s bonusem“ neprojeví zájem, byl oznámením poučen o možnosti kdykoliv v době trvání své smlouvy změnit produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, případně v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.
- [31] Přílohou „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ byly nové Všeobecné obchodní podmínky ze dne 4. října 2021 a také informační leták „Produktové podmínky BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Podle produktových podmínek produktu „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ je cena elektřiny stanovena pro každou hodinu dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s. Jednalo se tedy o tzv. spotový tarif závislý na aktuálních cenách energií na burze. Produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ podle vyjádření účastníka řízení nemá samostatný produktový list, neboť podmínky tohoto produktu jsou totožné s podmínkami standardní smlouvy s cenou určenou ceníkem. V předloženém ceníku produktu „Elektřina standard & bez bonusu“ platném od 15. listopadu 2021 je uvedena cena silové elektřiny pro distribuční sazbu zákazníka 3 099 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 2 999 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu.
- [32] Zákazník se změnou podmínek nesouhlasil, nicméně od smlouvy neodstoupil a byl mu nastaven produkt „Bonus elektřina s roční úsporou“.

Zákazník [REDACTED]

- [33] Pan [REDACTED] (v této části dále jen „zákazník“) uzavřel prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 29. března 2021 Smlouvu o sružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED]. Podle této smlouvy byla pro zákazníka v jeho odběrném místě elektřiny EAN [REDACTED] sjednána dodávka elektřiny v produktu „Hlídáme cenu 2021“. V ceníku elektřiny, který byl součástí smlouvy a zákazník jej tedy měl k dispozici, byla pro distribuční sazbu zákazníka uvedena cena za silovou elektřinu 1 550 Kč/MWh bez DPH, v sekci Upřesnění produktu „Hlídáme cenu“ je pak specifikováno, že „[t]ento produkt je vhodný pro zákazníky, kteří požadují prevenci proti zvýšení ceny během smluvního období, které trvá 36 měsíců. Produkt ‚Hlídáme cenu‘ zabraňuje pohybu ceny směrem nahoru. Navíc, v případě meziročního poklesu průměrné velkoobchodní ceny na energetickém trhu o 5 % a více, snížíme zákazníkovi cenu komodity (neregulovaná složka) od 13. měsíce po zahájení dodávek energií o 5 % na celé zbývající smluvní období oproti stávající ceně zákazníka. Pokud v období od 13. do 24. měsíce od zahájení dodávek dojde k dalšímu poklesu průměrné velkoobchodní ceny na energetickém trhu o 5 % a více, opět snížíme cenu komodity (neregulovaná složka) od 25. měsíce po zahájení dodávek o 5 % na celé zbývající smluvní období oproti stávající ceně zákazníka“.

- [34] Předpokládané datum zahájení dodávky elektřiny podle smlouvy bylo stanoveno na 1. srpna 2021, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky elektřiny od účastníka řízení do odběrného místa zákazníka. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.
- [35] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“
- [36] Dne 9. října 2021 obdržel zákazník prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně všeobecných obchodních podmínek“, jehož přílohou bylo nové znění VOP účastníka řízení účinné od 14. listopadu 2021.
- [37] Dne 13. prosince 2021 obdržel zákazník prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně produktových podmínek a ceny komodity“ ze dne 13. prosince 2021, jímž zákazník informoval o nutnosti úpravy cenové hladiny produktu „Hlídáme cenu“ s tím, že nové ceny komodit budou platné od 15. ledna 2022. K této změně podle oznámení mělo dojít v souladu se smlouvou a článkem IV. odst. 6 VOP. Současně byly zrušeny produktové podmínky Hlídáme cenu, přičemž byly nahrazeny ujednáním o nové výši ceny komodity. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákazníka podle oznámení zůstala stejná. Zákazník byl rovněž poučen o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném od 1. ledna 2022 (dále jen „energetický zákon ve znění účinném od 1. ledna 2022“), a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.
- [38] Přílohou „Oznámení o změně produktových podmínek a ceny komodity“ byl ceník nového produktu „Hlídáme cenu 2022“, ve kterém byla uvedena cena silové elektřiny pro distribuční sazbu zákazníka ve výši 3 820 Kč/MWh bez DPH.
- [39] Zákazník na předmětné oznámení účastníka řízení reagoval odstoupením od smlouvy, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 23. prosince 2021. Účastník řízení přijetí odstoupení zákazníkovi potvrdil a sdělil mu, že si musí zajistit nového dodavatele nejpozději od 21. ledna 2022. Účastník řízení následně dne 25. února 2022 vystavil konečnou fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny, kterou zákazníkovi vyúčtoval spotřebu elektřiny za období od 1. srpna 2021 do 6. února 2022. Ode dne 15. ledna byla vyúčtována cena podle produktu „Hlídáme cenu 2022“.

Zákazník ██████████

- [40] Pan ██████████ (v této části dále jen „zákazník“) uzavřel prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 22. dubna 2021 Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. ██████████. Podle této smlouvy byla pro zákazníka v jeho odběrném místě elektřiny EAN ██████████ sjednána dodávka elektřiny v produktu „Domácnost EXTRA 1“. Přímo ve smlouvě byla uvedena cena za silovou elektřinu 1 130 Kč/MWh bez DPH ve vysokém i nízkém tarifu, tato cena odpovídala ceníku pro produkt „Domácnost EXTRA 1“ účinnému od 1. ledna 2021. Potvrzení ceny a platnosti smlouvy, které bylo zákazníkovi odesláno prostřednictvím e-mailu zprostředkovatelem (Občanům s.r.o., IČO: 063 80 964) dne 22. dubna 2021, obsahuje mj. údaj o ceně dodávky elektřiny ve výši 1 130 Kč/MWh bez DPH a informaci o tom, že „[c]ena je fixovaná shora, tudíž po celou dobu platnosti smlouvy nemůže dojít k jejímu zvýšení“.
- [41] Předpokládané datum zahájení dodávky elektřiny podle smlouvy bylo stanoveno na 17. listopadu 2021, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky elektřiny od účastníka řízení do odběrného místa zákazníka. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 12 měsíců.
- [42] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit

podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“

- [43] Přestože dodávka elektřiny do odběrného místa zákazníka byla zahájena dne 17. listopadu 2021, tak již dne 8. října 2021 účastník řízení zákazníkovi oznámil změnu ujednání platné smlouvy ještě před začátkem jejího plnění, a to prostřednictvím e-mailové zprávy „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, jímž zákazníka informoval o změně Všeobecných obchodních podmínek, ke které mělo dojít ode dne 14. listopadu 2021 a dále o ukončení stávajícího energetického produktu zákazníka, který je s účinností od 15. listopadu 2021 změněn na produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákazníka podle oznámení zůstala stejná. V případě, že zákazník o „nové energetické produkty s bonusem“ neprojeví zájem, byl oznámením poučen o možnosti kdykoliv v době trvání své smlouvy změnit produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, případně v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.
- [44] Přílohou „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ byly nové Všeobecné obchodní podmínky ze dne 4. října 2021 a také informační leták „Produktové podmínky BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Podle produktových podmínek produktu „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ je cena elektřiny stanovena pro každou hodinu dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s. Jednalo se tedy o tzv. spotový tarif závislý na aktuálních cenách energií na burze. Produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ podle vyjádření účastníka řízení nemá samostatný produktový list, neboť podmínky tohoto produktu jsou totožné s podmínkami standardní smlouvy s cenou určenou ceníkem. V předloženém ceníku produktu „Elektřina standard & bez bonusu“ platném od 15. listopadu 2021 je uvedena cena silové elektřiny pro distribuční sazbu zákazníka 3 099 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 2 999 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu.
- [45] Zákazník se změnou podmínek nesouhlasil, nicméně od smlouvy neodstoupil a byl mu nastaven produkt „Bonus elektřina s roční úsporou“.

Zákazník ██████████

- [46] Pan ██████████ (v této části dále jen „zákazník“) uzavřel prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 18. září 2020 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. ██████████. Podle této smlouvy byla pro zákazníka v jeho odběrném místě plynu EIC ██████████ sjednána dodávka plynu v produktu „FIX36“. V ceníku plynu, který byl součástí smlouvy a zákazník jej tedy měl k dispozici, byla uvedena cena za odebraný plyn 690 Kč/MWh bez DPH, v sekci Upřesnění produktu „FIX36“ je pak specifikováno, že „[t]ento produkt je vhodný pro zákazníky, kteří preferují vždy výhodnou cenu. Zákazník tedy získá nákladovou stabilitu domácnosti po celé smluvní časové období. Smlouva je uzavírána na 36 měsíců. Zákazník s produktem ‚FIX36‘ eliminuje cenové nárůsty i poklesy na energetickém trhu tím, že má Garantovanou fixní cenu, která se nemění“.
- [47] Předpokládané datum zahájení dodávky plynu podle smlouvy bylo stanoveno na 1. srpna 2021, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky plynu od účastníka řízení do odběrného místa zákazníka. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.
- [48] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“
- [49] Dne 9. října 2021 obdržel zákazník prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, jímž zákazníka informoval o změně Všeobecných obchodních podmínek, ke které mělo dojít ode dne 14. listopadu 2021 a dále

o ukončení stávajícího energetického produktu zákazníka, který je s účinností od 15. listopadu 2021 změněn na produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákazníka podle oznámení zůstala stejná. V případě, že zákazník o „nové energetické produkty s bonusem“ neprojeví zájem, byl oznámením poučen o možnosti kdykoliv v době trvání své smlouvy změnit produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, případně v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.

[50] Přílohou „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ byly nové Všeobecné obchodní podmínky ze dne 4. října 2021 a také informační leták „Produktové podmínky BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Podle produktových podmínek produktu „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ je cena zemního plynu stanovena pro každý den dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s. Jednalo se tedy o tzv. spotový tarif závislý na aktuálních cenách energií na burze. Produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ podle vyjádření účastníka řízení nemá samostatný produktový list, neboť podmínky tohoto produktu jsou totožné s podmínkami standardní smlouvy s cenou určenou ceníkem. V předloženém ceníku produktu „Plyn standard & bez bonusu“ platném od 15. listopadu 2021 je uvedena cena za odebraný plyn 1 299 Kč/MWh bez DPH.

[51] Zákazník na předmětné oznámení účastníka řízení reagoval odstoupením od smlouvy, k dodávce plynu za změněných cenových podmínek v důsledku vystavení opravného vyúčtování nedošlo.

Zákazník [REDACTED]

[52] Pan [REDACTED] (v této části dále jen „zákazník“) uzavřel prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 2. února 2021 Smlouvu o sružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED]. Podle této smlouvy byla pro zákazníka v jeho odběrném místě elektřiny EAN [REDACTED] sjednána dodávka elektřiny v produktu „Hlídáme cenu“. V ceníku elektřiny, který byl součástí smlouvy a zákazník jej tedy měl k dispozici, byla pro distribuční sazbu zákazníka uvedena cena za silovou elektřinu 1 710 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 1 510 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu, v sekci Upřesnění produktu „Hlídáme cenu“ je pak specifikováno, že „[t]ento produkt je vhodný pro zákazníky, kteří požadují prevenci proti zvýšení ceny během smluvního období, které trvá 36 měsíců. Produkt ‚Hlídáme cenu‘ zabraňuje pohybu ceny směrem nahoru. Navíc, v případě meziročního poklesu průměrné velkoobchodní ceny na energetickém trhu o 5 % a více, snížíme zákazníkovi cenu komodity (neregulovaná složka) od 13. měsíce po zahájení dodávek energií o 5 % na celé zbývající smluvní období oproti stávající ceně zákazníka. Pokud v období od 13. do 24. měsíce od zahájení dodávek dojde k dalšímu poklesu průměrné velkoobchodní ceny na energetickém trhu o 5 % a více, opět snížíme cenu komodity (neregulovaná složka) od 25. měsíce po zahájení dodávek o 5 % na celé zbývající smluvní období oproti stávající ceně zákazníka“.

[53] Předpokládané datum zahájení dodávky elektřiny podle smlouvy bylo stanoveno na 24. srpna 2021, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky elektřiny od účastníka řízení do odběrného místa zákazníka. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.

[54] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“

[55] Dne 9. října 2021 obdržel zákazník prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně všeobecných obchodních podmínek“, jehož přílohou bylo nové znění VOP účastníka řízení účinné od 14. listopadu 2021.

[56] Dne 13. prosince 2021 obdržel zákazník prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně produktových podmínek a ceny komodity“ ze dne 13. prosince 2021, jímž zákazníka informoval o nutnosti úpravy cenové hladiny produktu „Hlídáme cenu“ s tím, že nové ceny komodit budou platné od 15. ledna 2022. K této změně podle oznámení mělo dojít v souladu se smlouvou a článkem IV. odst. 6 VOP. Současně byly zrušeny produktové podmínky Hlídáme cenu, přičemž byly nahrazeny ujednáním o nové výši ceny komodity. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákazníka podle oznámení zůstala stejná. Zákazník byl rovněž poučen o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 4 energetického zákona ve znění účinném od 1. ledna 2022, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.

[57] Přílohou „Oznámení o změně produktových podmínek a ceny komodity“ byl ceník nového produktu „Hlídáme cenu 2022“, ve kterém byla uvedena cena silové elektřiny pro distribuční sazbu zákazníka ve výši 3 890 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 3 790 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu.

[58] Zákazník se změnou podmínek nesouhlasil, nicméně smlouvu nevypověděl a byl mu nastaven produkt „Hlídáme cenu 2022“.

Zákazník [REDACTED]

[59] Pan [REDACTED] (v této části dále jen „zákazník“) uzavřel prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 24. února 2021 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDACTED]. Podle této smlouvy byla pro zákazníka v jeho odběrném místě plynu EIC [REDACTED] sjednána dodávka plynu v produktu „FIX36-VIP“. V ceníku plynu, který byl součástí smlouvy a zákazník jej tedy měl k dispozici, byla uvedena cena za odebraný plyn 620 Kč/MWh bez DPH, v sekci Upřesnění produktu „FIX36-VIP“ je pak specifikováno, že „[t]ento produkt je vhodný pro zákazníky, kteří preferují vždy výhodnou cenu. Zákazník tedy získá nákladovou stabilitu domácnosti po celé smluvní časové období. Smlouva je uzavírána na 36 měsíců. Zákazník s produktem ‚FIX36-VIP‘ eliminuje cenové nárůsty i poklesy na energetickém trhu tím, že má Garantovanou fixní cenu, která se nemění“.

[60] Předpokládané datum zahájení dodávky plynu podle smlouvy bylo stanoveno na 21. prosince 2021, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky plynu od účastníka řízení do odběrného místa zákazníka. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.

[61] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“

[62] Přestože dodávka plynu do odběrného místa zákazníka byla zahájena dne 21. prosince 2021, tak již v říjnu 2021 účastník řízení zákazníkovi oznámil změnu ujednání platné smlouvy ještě před začátkem jejího plnění, a to prostřednictvím dopisu „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 11. října 2021, jímž zákazníka informoval o změně Všeobecných obchodních podmínek, ke které mělo dojít ode dne 14. listopadu 2021 a dále o ukončení stávajícího energetického produktu zákazníka, který je s účinností od 15. listopadu 2021 změněn na produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákazníka podle oznámení zůstala stejná. V případě, že zákazník o „nové energetické produkty s bonusem“ neprojeví zájem, byl oznámením poučen o možnosti kdykoliv v době trvání své smlouvy změnit produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, případně v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.

[63] Přílohou „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ byly nové Všeobecné obchodní podmínky ze dne 4. října 2021 a také informační leták „Produktové podmínky BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Podle produktových podmínek produktu „BONUS elektřina/plyn

s roční úsporou“ je cena zemního plynu stanovena pro každý den dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s. Jednalo se tedy o tzv. spotový tarif závislý na aktuálních cenách energií na burze. Produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ podle vyjádření účastníka řízení nemá samostatný produktový list, neboť podmínky tohoto produktu jsou totožné s podmínkami standardní smlouvy s cenou určenou ceníkem. V předloženém ceníku produktu „Plyn standard & bez bonusu“ platném od 15. listopadu 2021 je uvedena cena za odebraný plyn 1 299 Kč/MWh bez DPH.

- [64] Podle vyjádření účastníka řízení v případě tohoto konkrétního zákazníka došlo k odeslání oznámení o změně administrativní chybou, o čemž zákazníka informoval, k dodávce plynu za změněných cenových podmínkách tedy nedošlo.

Zákazník [REDACTED]

- [65] Pan [REDACTED] (v této části dále jen „zákazník“) uzavřel prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 11. srpna 2020 Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. [REDACTED]. Podle této smlouvy byla pro zákazníka v jeho odběrném místě elektřiny EAN [REDACTED] sjednána dodávka elektřiny v produktu „Hlídáme cenu“. V ceníku elektřiny, který byl součástí smlouvy a zákazník jej tedy měl k dispozici, byla pro distribuční sazbu zákazníka uvedena cena za silovou elektřinu 1 657 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 1 390 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu, v sekci Upřesnění produktu „Hlídáme cenu“ je pak specifikováno, že „[t]ento produkt je vhodný pro zákazníky, kteří požadují prevenci proti zvýšení ceny během smluvního období, které trvá 36 měsíců. Produkt ‚Hlídáme cenu‘ zabraňuje pohybu ceny směrem nahoru. Navíc, v případě meziročního poklesu průměrné velkoobchodní ceny na energetickém trhu o 5 % a více, snížíme zákazníkovi cenu komodity (neregulovaná složka) od 13. měsíce po zahájení dodávek energií o 5 % na celé zbývající smluvní období oproti stávající ceně zákazníka. Pokud v období od 13. do 24. měsíce od zahájení dodávek dojde k dalšímu poklesu průměrné velkoobchodní ceny na energetickém trhu o 5 % a více, opět snížíme cenu komodity (neregulovaná složka) od 25. měsíce po zahájení dodávek o 5 % na celé zbývající smluvní období oproti stávající ceně zákazníka“.
- [66] Předpokládané datum zahájení dodávky elektřiny podle smlouvy bylo stanoveno na 16. září 2021, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky elektřiny od účastníka řízení do odběrného místa zákazníka. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.
- [67] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“
- [68] Dne 9. října 2021 obdržel zákazník prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně všeobecných obchodních podmínek“, jehož přílohou bylo nové znění VOP účastníka řízení účinné od 14. listopadu 2021.
- [69] Dne 13. prosince 2021 obdržel zákazník prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně produktových podmínek a ceny komodity“ ze dne 13. prosince 2021, jímž zákazník informoval o nutnosti úpravy cenové hladiny produktu „Hlídáme cenu“ s tím, že nové ceny komodit budou platné od 15. ledna 2022. K této změně podle oznámení mělo dojít v souladu se smlouvou a článkem IV. odst. 6 VOP. Současně byly zrušeny produktové podmínky Hlídáme cenu, přičemž byly nahrazeny ujednáním o nové výši ceny komodity. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákazníka podle oznámení zůstala stejná. Zákazník byl rovněž poučen o možnosti vypovědět smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny ve smyslu ust. § 11a odst. 4 energetického zákona ve znění účinném od 1. ledna 2022, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.

- [70] Přílohou „Oznámení o změně produktových podmínek a ceny komodity“ byl ceník nového produktu „Hlídáme cenu 2022“, ve kterém byla uvedena cena silové elektřiny pro distribuční sazbu zákazníka ve výši 3 890 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 3 790 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu.
- [71] Zákazník se změnou podmínek nesouhlasil a podal k ERÚ návrh na rozhodnutí spotřebitelského sporu podle ust. § 17 odst. 7 písm. e) bodu 1. energetického zákona, jelikož účastník řízení mu od 15. ledna 2022 vyúčtoval ceny podle produktu „Hlídáme cenu 2022“. Sporné řízení bylo zastaveno s ohledem na smírné vyřešení sporu spočívající ve vystavení opravného vyúčtování se zachovanými původními cenami.

Zákaznice [REDACTED]

- [72] Paní [REDACTED] (v této části dále jen „zákaznice“) uzavřela prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 27. května 2021 Smlouvu o sdružených službách dodávky plynu č. [REDACTED]. Podle této smlouvy byla pro zákaznici v jejím odběrném místě plynu EIC [REDACTED] sjednána dodávka plynu v produktu „TGCE Speciál 2020“. V ceníku plynu, který byl součástí smlouvy a zákaznice jej tedy měla k dispozici, byla uvedena cena za odebraný plyn 530 Kč/MWh bez DPH, v sekci Upřesnění produktu „TGCE Speciál“ je pak specifikováno, že „[t]ento produkt je vhodný pro zákazníky, kteří preferují vždy výhodnou cenu. Zákazník tedy získá nákladovou stabilitu domácnosti po celé smluvní časové období. Smlouva je uzavírána na období do 31.12.2022. Zákazník s produktem ‚TGCE Speciál‘ eliminuje cenové nárůsty i poklesy na energetickém trhu tím, že má Garantovanou fixní cenu, která se nemění, po celou dobu smluvního vztahu“.
- [73] Předpokládané datum zahájení dodávky plynu podle smlouvy bylo stanoveno na 22. srpna 2021, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky plynu od účastníka řízení do odběrného místa zákaznice. Smlouva byla sjednána na dobu určitou do 31. prosince 2022.
- [74] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“
- [75] Dne 15. října 2021 obdržela zákaznice prostřednictvím dopisu od účastníka řízení „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 11. října 2021, jímž zákaznici informoval o změně Všeobecných obchodních podmínek, ke které mělo dojít ode dne 14. listopadu 2021 a dále o ukončení stávajícího energetického produktu zákaznice, který je s účinností od 15. listopadu 2021 změněn na produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákaznice podle oznámení zůstala stejná. V případě, že zákaznice o „nové energetické produkty s bonusem“ neprojeví zájem, byla oznámením poučena o možnosti kdykoliv v době trvání své smlouvy změnit produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, případně v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.
- [76] Přílohou „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ byly nové Všeobecné obchodní podmínky ze dne 4. října 2021 a také informační leták „Produktové podmínky BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Podle produktových podmínek produktu „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ je cena zemního plynu stanovena pro každý den dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s. Jednalo se tedy o tzv. spotový tarif závislý na aktuálních cenách energií na burze. Produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ podle vyjádření účastníka řízení nemá samostatný produktový list, neboť podmínky tohoto produktu jsou totožné s podmínkami standardní smlouvy s cenou určenou ceníkem. V předloženém ceníku produktu „Plyn standard & bez bonusu“ platném od 15. listopadu 2021 je uvedena cena za odebraný plyn 1 299 Kč/MWh bez DPH.

[77] Zákaznice se změnou podmínek nesouhlasila a podala k ERÚ návrh na rozhodnutí spotřebitelského sporu podle ust. § 17 odst. 7 písm. e) bodu 1. energetického zákona, jelikož účastník řízení jí od 15. listopadu 2021 vyúčtoval ceny podle produktu „Plyn bez bonusu“. Sporné řízení bylo zastaveno s ohledem na smírné vyřešení sporu spočívající ve vystavení opravného vyúčtování se zachovanými původními cenami.

Zákaznice [REDACTED]

[78] Paní [REDACTED] (v této části dále jen „zákaznice“) uzavřela prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 30. dubna 2020 Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny. Podle této smlouvy byla pro zákaznici v jejím odběrném místě elektřiny EAN [REDACTED] sjednána dodávka elektřiny v produktu „Elektřina s asistencí“. V ceníku elektřiny, který byl součástí smlouvy a zákaznice jej tedy měla k dispozici, byla pro distribuční sazbu zákaznice uvedena cena za silovou elektřinu 1 470 Kč/MWh bez DPH, v dokumentu „Popis produktu – Elektřina s asistencí“ je pak specifikováno, že „[p]rodukt ‚Elektřina s asistencí‘ zahrnuje dodávku energií, při níž zákazníci získají nákladovou stabilitu domácnosti po celé smluvní období. Smlouva je uzavírána na 36 měsíců. Zákazníci s produktem ‚Elektřina s asistencí‘ eliminují cenové nárůsty i poklesy na energetickém trhu tím, že mají Garantovanou fixní cenu dle příslušného ceníku, která se po celou dobu smluvního vztahu nemění“.

[79] Předpokládané datum zahájení dodávky elektřiny podle smlouvy bylo stanoveno na 1. října 2020, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky elektřiny od účastníka řízení do odběrného místa zákaznice. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.

[80] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“

[81] Dne 8. října 2021 obdržela zákaznice prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, jímž zákaznici informoval o změně Všeobecných obchodních podmínek, ke které mělo dojít ode dne 14. listopadu 2021 a dále o ukončení stávajícího energetického produktu zákaznice, který je s účinností od 15. listopadu 2021 změněn na produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákaznice podle oznámení zůstala stejná. V případě, že zákaznice o „nové energetické produkty s bonusem“ neprojeví zájem, byla oznámením poučena o možnosti kdykoliv v době trvání své smlouvy změnit produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, případně v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.

[82] Přílohou „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ byly nové Všeobecné obchodní podmínky ze dne 4. října 2021 a také informační leták „Produktové podmínky BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Podle produktových podmínek produktu „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ je cena elektřiny stanovena pro každou hodinu dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s. Jednalo se tedy o tzv. spotový tarif závislý na aktuálních cenách energií na burze. Produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ podle vyjádření účastníka řízení nemá samostatný produktový list, neboť podmínky tohoto produktu jsou totožné s podmínkami standardní smlouvy s cenou určenou ceníkem. V předloženém ceníku produktu „Elektřina standard & bez bonusu“ platném od 15. listopadu 2021 je uvedena cena silové elektřiny pro distribuční sazbu zákaznice 2 999 Kč/MWh bez DPH.

[83] Zákaznice se změnou podmínek nesouhlasila a podala k ERÚ návrh na rozhodnutí spotřebitelského sporu podle ust. § 17 odst. 7 písm. e) bodu 1. energetického zákona, jelikož účastník řízení jí od 15. listopadu 2021 vyúčtoval ceny podle produktu „Elektřina bez bonusu“. Sporné řízení bylo

zastaveno s ohledem na smírné vyřešení sporu spočívající ve vystavení opravného vyúčtování se zachovanými původními cenami.

Zákazník ██████████

- [84] Pan ██████████ (v této části dále jen „zákazník“) uzavřel prostřednictvím zprostředkovatele s účastníkem řízení dne 12. května 2020 Smlouvu o sdružených službách dodávky elektřiny č. ██████████. Podle této smlouvy byla pro zákazníka v jeho odběrném místě elektřiny EAN ██████████ sjednána dodávka elektřiny v produktu „Elektřina s asistencí“. V ceníku elektřiny, který byl součástí smlouvy a zákazník jej tedy měl k dispozici, byla pro distribuční sazbu zákazníka uvedena cena za silovou elektřinu 1 580 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 1 460 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu, v dokumentu „Popis produktu – Elektřina s asistencí“ je pak specifikováno, že „[p]rodukt ‚Elektřina s asistencí‘ zahrnuje dodávku energií, při níž zákazníci získají nákladovou stabilitu domácnosti po celé smluvní období. Smlouva je uzavírána na 36 měsíců. Zákazníci s produktem ‚Elektřina s asistencí‘ eliminují cenové nárůsty i poklesy na energetickém trhu tím, že mají Garantovanou fixní cenu dle příslušného ceníku, která se po celou dobu smluvního vztahu nemění“.
- [85] Předpokládané datum zahájení dodávky elektřiny podle smlouvy bylo stanoveno na 1. ledna 2021, což odpovídá skutečnému datu zahájení dodávky elektřiny od účastníka řízení do odběrného místa zákazníka. Smlouva byla sjednána na dobu určitou v délce trvání 36 měsíců.
- [86] Ve smlouvě bylo dále ujednáno, že účastník řízení je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve VOP. V případě, že zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od smlouvy odstoupit podle podmínek sjednaných ve VOP. Ve VOP přiložených ke smlouvě je nicméně uvedeno, že „[v] případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity.“
- [87] Dne 8. října 2021 obdržel zákazník prostřednictvím e-mailové zprávy od účastníka řízení „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ ze dne 8. října 2021, jímž zákazníka informoval o změně Všeobecných obchodních podmínek, ke které mělo dojít ode dne 14. listopadu 2021 a dále o ukončení stávajícího energetického produktu zákazníka, který je s účinností od 15. listopadu 2021 změněn na produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Doba trvání smlouvy pro odběrné místo zákazníka podle oznámení zůstala stejná. V případě, že zákazník o „nové energetické produkty s bonusem“ neprojeví zájem, byl oznámením poučen o možnosti kdykoliv v době trvání své smlouvy změnit produkt „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ na produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ s ceníkem platným v době, od které má změna nastat, případně v souladu s ust. § 11a odst. 5 energetického zákona bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy, a to nejpozději desátý den přede dnem účinnosti těchto změn.
- [88] Přílohou „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ byly nové Všeobecné obchodní podmínky ze dne 4. října 2021 a také informační leták „Produktové podmínky BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“. Podle produktových podmínek produktu „BONUS elektřina/plyn s roční úsporou“ je cena elektřiny stanovena pro každou hodinu dodávky zvlášť a rovná se ceně vzniklé obchodováním na krátkodobém denním trhu organizovaném společností OTE, a.s. Jednalo se tedy o tzv. spotový tarif závislý na aktuálních cenách energií na burze. Produkt „Elektřina/plyn bez bonusu“ podle vyjádření účastníka řízení nemá samostatný produktový list, neboť podmínky tohoto produktu jsou totožné s podmínkami standardní smlouvy s cenou určenou ceníkem. V předloženém ceníku produktu „Elektřina standard & bez bonusu“ platném od 15. listopadu 2021 je uvedena cena silové elektřiny pro distribuční sazbu zákazníka 3 099 Kč/MWh bez DPH ve vysokém tarifu a 2 999 Kč/MWh bez DPH v nízkém tarifu.
- [89] Zákazník se změnou podmínek nesouhlasil a podal k ERÚ návrh na rozhodnutí spotřebitelského sporu podle ust. § 17 odst. 7 písm. e) bodu 1. energetického zákona, jelikož účastník řízení mu od 15. listopadu 2021 vyúčtoval ceny podle produktu „Bonus elektřina s roční úsporou“. Sporné řízení bylo zastaveno s ohledem na smírné vyřešení sporu spočívající ve vystavení opravného vyúčtování se zachovanými původními cenami.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

- [90] Podle článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.
- [91] Podle ust. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější. Podle ust. § 2 odst. 6 téhož zákona pachateli lze uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje.
- [92] Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a zákon o ochraně spotřebitele. Oba jmenované zákony byly novelizovány v mezidobí od spáchání vytýkaných jednání účastníkem řízení.
- [93] S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal aplikovatelná ustanovení zákonů s jejich novelizovaným zněním a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku (vložením nových skutkových podstat přestupků došlo pouze k přečíslování odstavce užívaného pro ukládání pokuty podle zákona o ochraně spotřebitele). Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákonů pozdějších a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkaná jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy byla spáchána.

IV. II. Obecný právní rámec

- [94] Přestupku ve smyslu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se dopustí výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel tím, že poruší zákaz používání nekalých obchodních praktik.
- [95] Podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika nekalá, je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejím působení vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě.
- [96] Podle ust. § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele se nekalou obchodní praktikou rozumí zejména klamavé konání podle ust. § 5 nebo klamavé opomenutí podle ust. § 5a a agresivní obchodní praktika podle ust. § 5b. Obchodní praktiky, které se považují za nekalé za všech okolností, jsou uvedeny v příloze č. 1 a 2 tohoto zákona.
- [97] Podle písm. f) přílohy č. 2 zákona o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud prodávající požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoliv si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.
- [98] Podle ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele se užívání nekalých obchodních praktik před rozhodnutím ohledně koupě, v průběhu rozhodování a po učinění rozhodnutí zakazuje.
- [99] Z výkladu ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele vyplývá, že trestat lze pouze podnikatele, který se dopustil jednání (tj. užití nekalé obchodní praktiky), mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. podnikatele, který přímo při své činnosti nekalou obchodní praktiku

užije a který svým postavením vůči spotřebiteli spadá do zákonem vymezeného taxativního výčtu (tj. výrobce, dovozce, vývozce, dodavatel, prodávající nebo jiný podnikatel).

- [100] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele se prodávajícím rozumí podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby.
- [101] Podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se spotřebitelem rozumí fyzická osoba, která nejedná v rámci své podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.
- [102] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, či rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38 (oba rozsudky se týkaly posouzení agresivní obchodní praxe), musí vnitrostátní orgán při zjišťování, zda je obchodní praxe zakázaná dle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2005/29/ES ze dne 11. května 2005, o nekalých obchodních praxích vůči spotřebitelům na vnitřním trhu (dále jen „směrnice o nekalých obchodních praxích“), postupovat následujícím způsobem. Nejprve je nutno vyhodnotit, zda uvedená obchodní praxe nese znaky některé z nekalých obchodních praxí uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, přičemž pro uvedené posouzení není nutné zohlednit otázku, zda předmětná praxe může narušit rozhodnutí průměrného spotřebitele o obchodní transakci. Pokud vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že dotčené jednání nespĺňuje kritéria žádná z zakázaných praxí uvedených v příloze č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, tak posuzuje, zda je obchodní praxe zakázána podle ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o agresivní obchodní praxe. Teprve poté, co vnitrostátní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o agresivní praxe, může posuzovat, zda předmětná obchodní praxe napĺňuje znaky nekalé obchodní praxe podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.
- [103] Závěry výše uvedené judikatury lze tedy obecně shrnout tak, že při určení, zda obchodní praxe představuje nekalou obchodní praxe, je nejprve nutno stanovit, zda dotčená obchodní praxe napĺňuje znaky některé z nekalých obchodních praxí uvedených v příloze č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele, resp. v příloze I směrnice o nekalých obchodních praxích (v tzv. „černé listině“). Pokud je taková praxe v příloze nalezena, není třeba ověřovat, zda jsou splněny obecné podmínky nekalých obchodních praxí vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praxích a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud posuzované jednání v tzv. černé listině obsaženo není, přistupuje se ke zkoumání, zda jsou naplněny podmínky tzv. malých generálních klauzulí (neboli tzv. „šedé listiny“), tj. obecné podmínky nekalých obchodních praxí vyjádřené v člancích 6 až 9 směrnice o nekalých obchodních praxích a v ust. § 5, ust. § 5a a ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Pokud se nejedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praxe, přistoupí se k vyhodnocení otázky, zda daná obchodní praxe napĺňuje pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praxí dle ust. § 4 zákona o ochraně spotřebitele či dle článku 5 odst. 2 směrnice o nekalých obchodních praxích.

IV. III. Právní posouzení skutků

IV. III. I. Oznámení o změně (výrok I.)

- [104] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je právnickou osobou a držitelem licence na obchod s plynem a licence na obchod s elektřinou, přičemž povaha jeho činnosti (podnikání) spočívá v prodeji elektřiny/plynu, resp. v poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny/plynu, kdy subjekt nejen že dodává zákazníkům elektřinu/plyn, ale také jim zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu elektřiny/plynu a související služby. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení vůči zákazníkům vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele.
- [105] V rámci správního řízení bylo dále zjištěno, že všech 13 zákazníků v rámci smluvních vztahů s účastníkem řízení vystupovalo jako nepodnikající fyzické osoby, která nejednaly v rámci své

podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání. Správní orgán tak usuzuje ze skutečnosti, že ve smlouvách o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu není u zákazníků uvedeno IČO, ale jejich datum narození, všechny smlouvy jsou navíc nadepsány jako „Smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny ze sítí NN/plynu – domácnosti“. Zákazníci tak naplňují definici spotřebitele podle ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

- [106] V rámci vedeného správního řízení bylo dále zjištěno a prokázáno, že účastník řízení v určitých dnech zaslal svým zákazníkům informaci, jejímž obsahem bylo (zjednodušeně řečeno) zvýšení ceny za dodávku elektřiny/plynu. Správní orgán se proto nejdříve musel zabývat otázkou způsobu sjednání výše ceny za sdružené služby dodávky elektřiny/plynu s jednotlivými zákazníky. Jelikož v některých případech byl s různými zákazníky sjednán totožný (případně téměř identický) produkt, správní orgán své posouzení rozdělil právě podle těchto produktů.

Produkty „FIX36-VIP“, „FIX36“, „Elektřina s asistencí“, „Zemní plyn s asistencí 1“ a „TGCE Speciál 2020“

- [107] Zákazníci [redacted], [redacted], [redacted] a [redacted] uzavřeli s účastníkem řízení smlouvu, kterou byl sjednán jeden z výše nadepsaných produktů.

- [108] Produkty „FIX36-VIP“, „FIX36“, „Elektřina s asistencí“, „Zemní plyn s asistencí 1“ a „TGCE Speciál 2020“ se vyznačují tím, že ať už přímo ve svém ceníku, nebo v dokumentu „Popis produktu“ proklamují, že jsou vhodné pro zákazníky, kteří preferují vždy výhodnou cenu a zaručují nákladovou stabilitu domácnosti po celé smluvní časové období. Smlouva je uzavírána buď na 36 měsíců, nebo do určitého data (v případě produktu „TGCE Speciál 2020“). Zákazníci s těmito produkty eliminují cenové nárůsty i poklesy na energetickém trhu, tím že mají **garantovanou fixní cenu, která se nemění**.

- [109] S ohledem na takto výslovně označenou garanci neměnnosti ceny je nesporné, že zákazníci s uvedenými produkty v době uzavření smlouvy sjednali s účastníkem řízení cenu za dodávku elektřiny/plynu jako cenu fixní. S ohledem na obsah cenového ujednání je rovněž zřejmé, že tato fixní cena měl být platná a účinná pro celé smluvní časové období.

Produkty „Hlídáme cenu“ a „Hlídáme cenu 2021“

- [110] Zákazníci [redacted], [redacted] a [redacted] uzavřeli s účastníkem řízení smlouvu, kterou byl sjednán jeden z výše nadepsaných produktů.

- [111] Produkty „Hlídáme cenu“ a „Hlídáme cenu 2021“ shodně ve svém popisu uvádí, že jsou vhodné pro zákazníky, kteří požadují prevenci proti zvýšení ceny během smluvního období, které trvá 36 měsíců, tj. produkt **zabraňuje pohybu ceny směrem nahoru**. V případě meziročního poklesu průměrné velkoobchodní ceny na energetickém trhu o 5 % a více je zákazníkovi postupně během smluvního období snižována cena komodity (neregulované složka) na celé zbývající smluvní období.

- [112] S ohledem na takto výslovný zákaz pohybu ceny směrem nahoru (tj. zdražení) je nesporné, že zákazníci s uvedenými produkty v době uzavření smlouvy sjednali s účastníkem řízení cenu za dodávku elektřiny/plynu jako cenu maximální, omezenou shora. S ohledem na obsah cenového ujednání je rovněž zřejmé, že tato maximální cena měl být platná a účinná pro celé smluvní časové období (resp. že mohla ve stanovených intervalech pouze klesat).

Produkt „Domácnost EXTRA 1“

- [113] Zákazník [redacted] uzavřel s účastníkem řízení smlouvu, kterou byl sjednán produkt „Domácnost EXTRA 1“. Přímou ve smlouvě byla uvedena cena za silovou elektřinu 1 130 Kč/MWh bez DPH ve vysokém i nízkém tarifu, tato cena odpovídala ceníku pro produkt „Domácnost EXTRA 1“ účinnému od 1. ledna 2021. V části smlouvy „Platební podmínky“ je uvedeno, že „[c]ena komodity

je stanovena ceníkem podle sjednaného produktu. Pokud není uveden žádný produkt, platí ceny uvedené v této Smlouvě.“ Již zde tedy vznikají pochybnosti o způsobu sjednání ceny (individuální vs. ceníková), když cena za silovou elektřinu a stálý plat je uvedena přímo ve smlouvě, zároveň je však sjednán produkt „Domácnost EXTRA 1“, který má vlastní ceník s totožnou cenou, nicméně bez konkrétnějšího upřesnění popisu tohoto produktu.

- [114] Potvrzení ceny a platnosti smlouvy, které bylo zákazníkovi odesláno prostřednictvím e-mailu zprostředkovatelem (Občanům s.r.o.) dne 22. dubna 2021, obsahuje mj. údaj o ceně dodávky elektřiny ve výši 1 130 Kč/MWh bez DPH a informaci o tom, že „*[c]ena je fixovaná shora, tudíž po celou dobu platnosti smlouvy nemůže dojít k jejímu zvýšení*“. Smlouva byla uzavřena na 12 měsíců.
- [115] S ohledem na všechny okolnosti uzavření smlouvy dospěl správní orgán k závěru, že cena byla sjednána jako cena fixní. Na tento případ je třeba aplikovat ust. § 1812 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), a obsah smlouvy vykládat způsobem nejpriznivějším pro spotřebitele. Správní orgán vycházel především z toho, že cena byla stanovena přímo ve smlouvě individuálně a určitě, s jasně stanovenou dobou trvání smluvního závazku. Správní orgán má za to, že z takto uzavřené smlouvy průměrný spotřebitel (zákazník) dokáže odvodit, že pevně stanovené době odpovídá pevně stanovená cena. Stejný závěr o fixaci ceny učinil i zprostředkovatel, který tuto informaci sdělil zákazníkovi, který následně spoléhal na to, že po celou dobu platnosti smlouvy nemůže dojít k jejímu zvýšení.

Dilčí závěr k cenovým ujednáním

- [116] Správní orgán tedy dospěl k závěru, že všichni zákazníci účastníka řízení uvedení v tomto rozhodnutí sjednali s tímto výši ceny za sdružené služby dodávky elektřiny/plynu takovým způsobem, že účastník řízení nebyl oprávněn po určitou sjednanou dobu tuto cenu zvýšit, a ani nebyl oprávněn konkrétně sjednaný produkt bez dalšího zrušit.

Cenová ujednání z pohledu VOP

- [117] Součástí všech smluv o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu sjednaných se zákazníky (v této části dále jen „smlouvy“) byly rovněž VOP účastníka řízení ze dne 3. září 2019, které nabyly účinnosti téhož dne (dále také „VOP 2019“).
- [118] Ve smlouvách je v části Ujednání k dodávce elektřiny/plynu uvedeno, že:
- „*Cena se řídí sjednaným a platným ceníkem, který je uveřejněn na internetových stránkách dodavatele www.tgcenergie.cz a který tvoří nedílnou součást této Smlouvy, není-li výslovně sjednána cena individuální. Dodavatel je oprávněn cenu změnit postupem sjednaným ve Všeobecných obchodních podmínkách ze dne 3. září 2019 (dále též „VOP“). V případě, že Zákazník se zvýšením ceny nesouhlasí, je oprávněn od Smlouvy odstoupit dle podmínek sjednaných ve VOP.*“
 - „*Smlouva na dobu určitou bude po uplynutí doby, na kterou je uzavřena, automaticky prolongována. Pokud zákazník nesouhlasí s automatickou prolongací, je povinen uplatnit postup dle článku 10.1.1. VOP.*“
- [119] Ve smlouvách je v části Závěrečná ustanovení uvedeno, že:
- „*Zákazník svým podpisem stvrzuje, že od Dodavatele převzal VOP ze dne 3. 9. 2019. Zákazník bere na vědomí, že Dodavatel je oprávněn VOP měnit. Změna VOP bude Zákazníkovi oznámena zejména zasláním nových VOP na kontaktní email/zákaznický účet Zákazníka a zveřejněním nových VOP na internetových stránkách www.tgcenergie.cz Dodavatele. V případě nesouhlasu se změnou VOP je Zákazník oprávněn odstoupit od Smlouvy, a to dle podmínek sjednaných ve VOP. Neodstoupí-li Zákazník od Smlouvy stanoveným způsobem, pak nové VOP nahrazují původní a stávají se součástí Smlouvy.*“

- „Tato Smlouva je uzavřena a nabývá platnosti a účinnosti dnem podpisu obou smluvních stran.“
- „Ostatní podmínky dodávky dle této Smlouvy se řídí VOP.“

[120] V příložených VOP 2019 je v části 4 „Čím se bude smluvní vztah řídit“ uvedeno, že:

- „vztah mezi námi jakožto dodavatelem a vámi, tedy zákazníkem, se bude řídit zejména uzavřenou Smlouvou a také těmito VOP.“

[121] Dále je ve VOP 2019 v části 9 „Informace k platbám“ uvedeno, že:

- „V případě Smlouvy na dobu určitou jsme oprávněni snížit cenu skutečně odebrané komodity. Toto vám oznámíme způsobem sjednaným pro komunikaci v článku 11 VOP před účinností snížení ceny.“

[122] Ve VOP 2019 je rovněž v části 11 „Na závěr“ uvedeno, že:

- „Pokud nastane rozpor mezi Smlouvou a těmito VOP, pak se budeme řídit zněním Smlouvy, které má před VOP přednost.“
- „Smlouva na dobu určitou i neurčitou nabývá platnosti a účinnosti dnem, kdy je podepsána námi i Vámi.“
- „Doba trvání Smlouvy na dobu určitou běží od okamžiku zahájení dodávek komodit.“

[123] Z výše uvedených ustanovení je zřejmé, že přímo ve smlouvě bylo ujednáno obecná možnost změnit cenu podle VOP 2019. Podle těchto VOP byl účastník řízení v případě smlouvy na dobu určitou (tj. ve všech projednávaných případech) oprávněn toliko snížit cenu odebrané komodity, nikoliv ji zvýšit.

[124] Změnu těchto VOP účastník řízení svým zákazníkům oznámil v říjnu 2021, kdy s účinností ode dne 14. listopadu 2021 nahradily nové VOP ze dne 4. října 2021 (dále také „VOP 2021“) „všechny všeobecné obchodní podmínky pro dodávky komodit vydané v minulosti Dodavatelem, a to ve vztahu ke všem Smlouvám uzavřeným do 3. 10. 2021.“

[125] Podle ust. § 11a odst. 5 energetického zákona zvýší-li držitel licence na obchod s elektřinou, obchod s plynem, výrobu elektřiny nebo výrobu plynu cenu za dodávku elektřiny nebo plynu nebo změni-li jiné smluvní podmínky, je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy do 3 měsíců od data zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. To neplatí, pokud držitel licence oznámí zákazníkovi zvýšení ceny nebo změnu jiných smluvních podmínek nejpozději třicátý den přede dnem jejich účinnosti a současně zákazníka poučí o jeho právu na odstoupení od smlouvy. V takovém případě je zákazník oprávněn bez uvedení důvodu odstoupit od smlouvy nejpozději desátý den přede dnem zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. Právo na odstoupení od smlouvy podle tohoto odstavce zákazníkovi nevzniká v případě zvýšení regulované složky ceny, daní a poplatků, a dále v případě změny jiných smluvních podmínek v nezbytném rozsahu z důvodu zajištění souladu s obecně závazným právním předpisem.

[126] S ohledem na právní i smluvní úpravu má správní orgán za to, že účastník řízení byl oprávněn změnit popsáním postupem své všeobecné obchodní podmínky. Zároveň je ovšem zřejmé, že tak učinil s cílem obejít omezující ustanovení předchozích VOP 2019 týkající se možnosti změny ceny v případě smluv uzavřených na dobu určitou.

[127] Ujednání VOP 2021 týkající se možnosti změny ceny ze strany účastníka řízení jsou totiž nepoměrně širší. V části 6 „Co můžeme ve vztahu k Vám učinit“, konkrétně v bodu 6.9 „Změnit smluvní podmínky“ bylo nově stanoveno, že:

- „Jsme oprávněni změnit smluvní podmínky dodávek komodity, zejména změnit cenu za dodávku komodity, a to jak v případě ceny sjednané odkazem na ceník (např. formou změny Ceníku), tak v případě ceny sjednané jiným způsobem, a/nebo změnit VOP a/nebo sjednaný produkt a/nebo

produktové podmínky a/nebo Ceníku doplňkových služeb, kdykoliv v průběhu trvání smluvního vztahu, a to zejména v případech, že se významně změní cenové nebo jiné podmínky na relevantních trzích. Cena za dodávku komodity tak může být měněna i v případech, kdy byla původně sjednána jako cena pevná (např. v rámci sjednání Pevné ceny) nebo jako cena jinak výslovně sjednaná na dobu určitou (např. v rámci produktových podmínek), a to i v rámci příslušného období (např. Období Pevné ceny). Cena za dodávku komodity může být změněna též tak, že individuálně sjednaná cena bude nahrazena cenou určenou odkazem na stanovený Ceník. Zvýšení ceny za dodávku komodity nebo změny jiných smluvních podmínek dodávek komodity zveřejňujeme na www.tgcenergie.cz, a současně Vám to oznamujeme písemně s možností zachování písemné formy odesláním datovou schránkou nebo e-mailem, popř. jiným způsobem dle VOP.“

- [128] Právě z tohoto ustanovení účastník řízení dovozuje oprávněnost provedení jednostranného zvýšení ceny (resp. zrušení původního produktu, což ale mělo pro zákazníky stejný dopad). Předmětné ustanovení VOP 2021 zjednodušeně řečeno stanovuje oprávnění dodavatele (účastníka řízení) změnit cenu za dodávku komodity, a to zejména v případech, že se významně změní cenové nebo jiné podmínky na relevantních trzích, a to i v případech, kdy byla původně sjednána jako cena pevná.
- [129] K ujednání účastníka řízení obsaženému v bodu 6.9 VOP 2021 správní orgán uvádí, že z ust. § 1752 občanského zákoníku vyplývá možnost ujednat si jednostrannou změnu závazku, ale tato změna je možná pouze v přiměřeném rozsahu (tj. ujednání nemůže dát jedné straně právo měnit obsah podmínek zcela libovolně, rozsah změny musí být přiměřený). V rámci smluv uzavíraných se spotřebitelem musí být jasně a srozumitelným způsobem formulovány mj. důvody pro změnu závazku, aby nedocházelo k rozporu s ust. § 1814 písm. g) občanského zákoníku, tedy aby nebylo podnikateli dovoleno měnit práva či povinnosti stran ze své vůle.
- [130] Z komentáře k ust. § 1752 občanského zákoníku vyplývá, že se nepřihlíží „ani ke změnám vyvolaným změnou navrhovatelových osobních nebo majetkových poměrů (tj. v případě vedeného správního řízení účastníka řízení – pozn. správního orgánu). Pouhá skutečnost, že se zhoršily hospodářské výsledky navrhovatele (došlo k poklesu zisku, růstu nákladů), není důvodem pro změnu. Postup podle § 1752, není-li to sjednáno, by neměl být používán k řešení špatných ekonomických rozhodnutí (např. smluvní neošetření rizik z budoucích změn na trhu), kdy se smlouva následně pro jednu stranu ukáže ekonomicky nevýhodná.“ Nedostatečnou formulaci možnosti navýšení cen z důvodu změn podmínek na trhu, jež sama o sobě nezakládá možnost dodavatele k jednostranné změně smluvních podmínek, lze tak považovat za zakázané ujednání smlouvy. Správní orgán také podotýká, že změna sjednaného smluvního závazku s fixní cenou je zcela jistě v neprospěch zákazníka, jelikož za nepříznivé situace na energetickém trhu, která není účastníkem řízení v rámci VOP 2021 nijak konkrétně upřesněna, by mohl účastník řízení kdykoliv měnit výši ceny energií i přes to, že v rámci smluvního závazku garantoval zákazníkovi pevnou cenu, a tedy jej vystavuje značné ekonomické nejistotě.
- [131] Správní orgán dále odkazuje na ust. § 1751 občanského zákoníku, které zakotvuje, že odchýlná ujednání ve smlouvě mají před zněním obchodních podmínek přednost. Za obchodní podmínky je třeba považovat nepřímá ujednání, tj. takové části smluvního obsahu, které nejsou sjednány přímo ve smlouvě, ale na které smlouva odkazuje. Z uvedeného ustanovení občanského zákoníku je tedy zřejmé, že znění obchodních podmínek nemůže změnit taková ustanovení smlouvy, která jsou s obchodními podmínkami v rozporu. Obchodní podmínky racionalizují smluvní vztah jen v případě, že jsou samy jasné a nejsou rozporné.
- [132] Účastník řízení uzavřel se zákazníky smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu, v rámci nichž byly sjednány produkty s fixní cenou za dodávky daných komodit, resp. cenou, která mohla být pouze snížena. Takto sjednané přímé ujednání ve smlouvě má přednost před nepřímým ujednáním ve VOP 2021, jež je v daných případech neurčitým ujednáním, jak bylo vymezeno výše.
- [133] Správní orgán poukazuje na ust. § 1813 občanského zákoníku, jež obsahuje generální klauzuli, která obecně vymezuje nepřiměřená ujednání v neprospěch spotřebitele a zakazuje tak „*ujednání, která zakládají v rozporu s požadavkem přiměřenosti významnou nerovnováhu práv nebo povinností stran*“

v neprospěch spotřebitele. To neplatí pro ujednání o předmětu plnění nebo ceně, pokud jsou spotřebiteli poskytnuty jasným a srozumitelným způsobem.“ Uvedené ustanovení občanského zákoníku vztahuje nerovnováhu práv nebo povinností smluvních stran na požadavek přiměřenosti, který je nutné zkoumat vždy s ohledem na všechny okolnosti případu. Komentář k předmětnému ustanovení dále uvádí, že „[u]jednání není individuálně sjednáno, jestliže smluvní strana neměla reálnou možnost ovlivnit jeho obsah, zejména jestliže je připraveno jednou stranou předem, a to nezávisle na tom, zda tvoří součást obchodních podmínek nebo formuláře. Pouhá nabídka předem stanovených možností, např. nabídka tarifů, variant, neznamená, že smlouva byla uzavřena individuálně.“ Přezkum se však vztahuje i na ujednání sjednaná individuálně (srov. stanovisko Nejvyššího soudu Cpjn 200/2011). I v případě takového ujednání může podnikatel zneužít svého silnějšího postavení, např. při využití agresivních nebo klamavých obchodních praktik či nejasných ujednání, a spotřebitel může uzavřít smlouvu, kterou by bez takového zneužití neuzavřel.

[134] Podle judikatury Soudního dvora Evropské unie je třeba při posouzení nepřiměřenosti smluvních ujednání vzít v úvahu zejména povahu zboží a služeb, okolnosti uzavírání smlouvy, jakož i další ujednání posuzované smlouvy nebo jiné smlouvy, ze kterých předmětná smlouva vychází. Posouzení nepřiměřenosti smluvních ujednání nelze činit izolovaně, nýbrž je nutné nepřiměřenost takového ujednání zkoumat právě ve spojitosti s dalšími ujednáními smluvních stran [rozsudek ESD ve věci C 472/11 ze dne 21. února 2013 (Banif Plus Bank Zrt. vs. Csabovi Csipaiovi, Viktórii Csipai)]. Pokud prodávající zboží nebo poskytovatel služby v klauzuli uvedené v obecných podmínkách spotřebitelských smluv stanoví jednostrannou změnu nákladů souvisejících se službou, která má být poskytnuta, aniž výslovně popíše způsob změny ceny nebo ve smlouvě upřesní pádné důvody této změny, lze takové ujednání posoudit jako nepřiměřené [rozsudek ESD ve věci C 472/10 ze dne 26. dubna 2012 (Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság vs. Invitel Távközlési Zrt.)].

[135] Správní orgán má za to, že ujednání bodu 6.9 VOP 2021, konkrétně, že účastník řízení může jednostranně zvýšit ceny a/nebo měnit sjednaný produkt a/nebo obchodní podmínky mj. v případech, že se významně změni cenové nebo jiné podmínky na relevantních trzích, je ve vztahu k fixně sjednaným cenám ujednáním nepřiměřeným, jelikož zakotvuje nepřiměřenou smluvní podmínku, která způsobuje významnou nerovnováhu práv a povinností v neprospěch spotřebitele. Správní orgán považuje smluvní podmínku za nepřiměřenou, neboť má za to, že takto ujednané oprávnění účastníka řízení je formulováno velmi obecně, jelikož jej lze vztáhnout na širokou škálu možných změn podmínek na trhu s energiemi a spotřebitel, jakožto slabší strana, je ve smluvním vztahu ještě výrazněji znevýhodněn. Účastník řízení tím, že změny podmínek na trhu s plynem/elektřinou nikterak blíže nespecifikoval (nebyly poskytnuty jasným a srozumitelným způsobem), vystavil spotřebitele tomu, že z takto formulovaného ujednání nemá možnost zjistit, o jaké konkrétní změny podmínek se může jednat.

[136] Správní orgán dále považuje za důležité zmínit i ust. § 1753 občanského zákoníku, které obsahuje zákaz překvapivých ujednání v obchodních podmínkách. Správní orgán má za to, že ujednání opravňující účastníka řízení jednostranně změnit cenu zafixovanou na určité časově vymezené období, je zcela zjevně ujednáním pro zákazníky překvapivým, když tito se spoléhali na skutečnost, že smluvní závazky s pevně stanovenou cenou na dobu určitou budou po tuto dobu v nezměněné podobě trvat. V kontextu s výše uvedeným se ustanovení týkající se zakotvení fixní ceny komodity jeví zcela bezpředmětným, jelikož tato cena, pro spotřebitele zcela překvapivě, není v konečném výsledku fixní, když dle výkladu účastníka řízení může být fakticky kdykoliv měněna.

Zaslání Oznámení o změně

[137] „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“ účastník řízení svým zákazníkům zaslal již současně se změnou VOP, změny měly být přitom provedeny až na základě právě nových VOP 2021. Tento postup je podle správního orgánu sám o sobě neakceptovatelný a je zjevným pokusem najít a využít mezer v právních předpisech.

- [138] Účastník řízení svým zákazníkům i přes to, že měli sjednanu fixní cenu (správní orgán bude dále v tomto rozhodnutí jako fixní nebo garantovanou cenu označovat i cenu pevně omezenou pouze shora) za dodávku elektřiny/plynu, oznámil zvýšení ceny dodávky elektřiny/plynu prostřednictvím „Oznámení o změně smluvních podmínek, ceny a novém produktu“, případně „Oznámení o změně produktových podmínek a ceny komodity“ (obě oznámení dále také „oznámení o změně“), a to od 15. listopadu 2022, resp. 15. ledna 2023. Účastník řízení tak nedodržel smluvní závazek, tj. ponechání pevně stanovené ceny za dodávku elektřiny/plynu do sjednané doby, ke kterému se v uzavřených smlouvách zavázal.
- [139] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 - 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsána obchodní praktika účastníka řízení zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele, resp. směrnice o nekalých obchodních praktikách. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [140] Správní orgán po prostudování nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele dospěl k závěru, že posuzovaná obchodní praktika nesplňuje kritéria žádné ze zakázaných praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o ochraně spotřebitele, a proto přistoupil k posuzování, zda je obchodní praktika zakázána podle ust. § 5, ust. § 5a nebo ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, tj. zda se jedná o klamavé konání, klamavé opomenutí či agresivní obchodní praktiku, přičemž i v tomto případě dospěl k závěru, že se o takové obchodní praktiky nejedná, což odůvodňuje následovně.
- [141] Obchodní praktika podle ust. § 5 zákona o ochraně spotřebitele je považována za klamavou, pokud obsahuje věcně nesprávnou informaci a je tedy nepravdivá, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil. Za klamavou se považuje také obchodní praktika obsahující pravdivou informaci, jestliže vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil, pokud jakýmkoli způsobem uvádí nebo je schopna uvést spotřebitele v omyl, kdy je v zákoně přímo stanoveno, čeho se takový omyl musí týkat. Klamavého opomenutí se může prodávající vůči spotřebiteli dopustit, pokud opomene uvést podstatné informace, které spotřebitel potřebuje pro rozhodnutí ohledně koupě, což způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně této koupě, které by jinak neučinil, nebo pokud prodávající podstatné informace zatají nebo poskytne nejasným, nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem, což vede nebo může vést spotřebitele k rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.
- [142] Co se týká posouzení, zda projednávaná obchodní praktika nenese znaky klamavého konání nebo klamavého opomenutí, správní orgán uvádí, že projednávaná obchodní praktika nenaplnuje kritéria klamavého konání, jelikož oznámení o změně, které účastník řízení zákazníkům zaslal, neobsahovalo věcně nesprávnou informaci. Účastník řízení v předmětném oznámení jen shrnuje vývoj trhu s energiemi a sděluje zákazníkům, že od určitého data budou odebírat komoditu za podmínek jiného produktu, jehož ceník je součástí oznámení. Správní orgán má dále za to, že oznámení o změně ani neuvádí spotřebitele v omyl ohledně ceny, jelikož ceníky nových produktů obsahují dostatečné informace o výši ceny za dodávané komodity.
- [143] V daném případě se nejedná ani o klamavé opomenutí, neboť nekalost oznámení o změně nespočívá v tom, že by účastník řízení podstatné informace, které průměrný spotřebitel potřebuje vědět, aby mohl učinit informované ekonomické rozhodnutí, opomenul uvést, zatajil nebo je poskytl nejasným, nesrozumitelným nebo nejednoznačným způsobem. Obsah oznámení je sám o sobě srozumitelný, a i průměrný spotřebitel z obsahu tohoto oznámení je schopen porozumět tomu, co se s cenou dané komodity stane.
- [144] Správní orgán rovněž posuzoval, zda uvedená obchodní praktika nenaplnuje skutkovou podstatu agresivní obchodní praktiky podle ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele. Obchodní praktika podle ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele je agresivní a nekalá je-li činěna na základě použití obtěžování, donucování včetně použití fyzické síly či nepatřičného ovlivňování, což výrazně zhorší nebo může

zhoršit svobodu volby nebo chování průměrného spotřebitele ve vztahu k výrobku nebo službě, a to celé způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil. Správní orgán má za to, že oznámení o změně samo o sobě nenaplnuje znaky agresivní obchodní praktiky ve smyslu ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele, o takové praktice by se však dalo uvažovat při provázání oznámení s dalšími navazujícími úkony, ke kterým by účastník řízení následně případně přistoupil, např. stanovení nepřiměřených záloh, přerušeni dodávek komodity při nehrazení takových záloh apod.

- [145] Správní orgán proto přistoupil k posouzení, zda popsaná obchodní praktika naplňuje pojmové znaky generální klauzule nekalých obchodních praktik podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele.
- [146] Podle ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele je obchodní praktika nekalá, je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobila podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejím působení vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě.
- [147] Aby byla obchodní praktika nekalá ve smyslu ust. § 4 zákona o ochraně spotřebitele, musí dojít k jednání podnikatele vůči spotřebiteli, přičemž se dle výkladu Soudního dvora Evropské unie při posouzení spotřebitele používá kritérium průměrného spotřebitele. Průměrným spotřebitelem podle ust. bodu 18 a 19 směrnice o nekalých obchodních praktikách je spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory. Tuto definici vymezil Soudní dvůr Evropské unie a jedná se o tzv. normativní model průměrného spotřebitele.
- [148] V první řadě je nutno uvést, že nastavení hlediska průměrného spotřebitele a jeho posouzení v daném případě je otázkou prioritně právní, nikoliv skutkové, což ostatně plyne i z ust. bodu 18 směrnice o nekalých obchodních praktikách, kde je stanoveno, že pojem průměrného spotřebitele není statistický a že pro stanovení typické reakce průměrného spotřebitele v daném případě budou muset vnitrostátní soudy a orgány vycházet z vlastního úsudku, s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora Evropské unie.
- [149] Průměrný spotřebitel představuje abstraktní model nejvhodnějšího zástupce množiny nehomogenních prvků, kdy je třeba sledovat, zda může být určitým jednáním oklamán. V jednotlivém případě hrají důležitou roli konkrétní sledované vlastnosti skupiny spotřebitelů, jež jsou přenášeny na průměrného spotřebitele. Důležitou roli hrají vlastnosti relevantní skupiny spotřebitelů. Prvotně je tedy třeba vymezit relevantní skupinu spotřebitelů, kdy kritériem pro její určení bude zejména nabízený nebo poskytovaný produkt nebo služba (v daném případě sdružené služby dodávky elektřiny/plynu). Při modelování průměrného spotřebitele relevantní skupiny je nezbytné zohlednit jednotlivé vlastnosti spotřebitelů a v přiměřené míře je do daného modelu promítnout. Průměrný spotřebitel je tedy ideální model, myšlenkový produkt, jemuž ve skutečnosti nemusí odpovídat žádný jedinec ze sledované skupiny.
- [150] Vnímání průměrného spotřebitele v judikatuře Soudního dvora Evropské unie je uvedeno výše (viz tzv. normativní model průměrného spotřebitele), kdy se jedná o spotřebitele, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory [viz například rozsudek ESD ve věci C 210/96 ze dne 16. července 1998 (Gut Springenheide GmbH a Rudolf Tusky vs. Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt - Amt für Lebensmittelüberwachung), dle kterého je průměrný spotřebitel vykreslen jako přiměřeně dobře informovaný, opatrný a obezřetný, či rozsudek ESD ve věci C 358/01 ze dne 6. listopadu 2003 (Komise vs. Španělsko), dle kterého je průměrný spotřebitel v dostatečné míře informovaný, ale také opatrný a schopný řadu informací si opatřit a zpracovat sám].
- [151] Podle judikatury českých soudů (viz například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. května 2007, sp. zn. 32 Odo 229/2006) je průměrným spotřebitelem spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory (jak je vykládáno Evropským soudním dvorem). Také bylo judikováno, viz například rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. října 2008, sp. zn. 32 Cdo 4661/2007, že míra pozornosti průměrného

spotřebitele má být posuzována přísněji než dříve (již nepostačuje pouze povrchní či zběžná pozornost, ale „rozumná míra pozornosti a opatrnosti“ – viz ust. bodu 18 směrnice o nekalých obchodních praktikách). Na druhou stranu je podle názoru správního orgánu nutné vzít s ohledem na současný vývoj trhu s energiemi v potaz skutečnost, že spotřebitelé jsou aktuálně, ale i již v posuzovaném období (období, kdy došlo k vytykanému jednání účastníka řízení) informováni o nejisté situaci na trhu s energiemi a o zvyšování cen energií prakticky denně, což může vést spotřebitele k pocitu nejistoty ohledně dodávek energií a naopak tedy míru jeho pozornosti a opatrnosti narušovat nepřehledným množstvím mnohdy těžko vyhodnotitelných informací.

- [152] V daném případě je nutné tedy posoudit hledisko průměrného spotřebitele zejména s ohledem na výše uvedené judikované závěry soudů. Stupeň pozornosti průměrně informovaného a rozumného spotřebitele by se měl odvíjet od důležitosti nabízeného produktu či služby. Energie (v tomto případě plyn a elektřina) a jejich kontinuální dodávka jsou pro spotřebitele zcela jistě důležité, neboť se jedná o produkt každodenní spotřeby a také potřeby, a proto by měl být spotřebitel v dané oblasti informovaný a v rozumné míře také pozorný a opatrný.
- [153] Lze obecně shrnout, že průměrný spotřebitel je v daném případě spotřebitel, který elektřinu/plyn (resp. sdružené služby dodávky elektřiny/plynu) využívá ke svým každodenním potřebám, a z toho důvodu je pro něj důležitá kontinuální dodávka této komodity. Ač je trh s energiemi pro běžného spotřebitele (tedy i pro průměrného spotřebitele) komplikovaný a nepřehledný, orientuje se v něm alespoň na základní úrovni, a to i díky médiím, jimiž je upozorňován na nekalé obchodní praktiky některých obchodníků s plynem/elektřinou.
- [154] Správní orgán má za to, že ujednání popsaná výše, ze kterých je dovozena fixace ceny, chápe tzv. průměrný spotřebitel jako záruku neměnnosti ceny. Tím pádem tzv. průměrný spotřebitel nemůže ujednání tvrdící opak (tedy ujednání zakládající možnost jednostranné změny ceny) rozumně očekávat, nadto pokud je změna odvozována z nepřiměřených ustanovení VOP 2021.
- [155] Správní orgán má dále za to, že uvedené jednání účastníka řízení, tj. oznámení o zvýšení fixované ceny, je rovněž v rozporu s požadavky odborné péče, kdy touto se podle ust. § 2 odst. 1 písm. p) zákona o ochraně spotřebitele rozumí úroveň zvláštních dovedností a péče, kterou lze od podnikatele ve vztahu ke spotřebiteli rozumně očekávat a která odpovídá poctivým obchodním praktikám nebo obecným zásadám dobré víry v oblasti jeho činnosti. Uzavře-li účastník řízení s odběrateli v postavení spotřebitelů smluvní vztahy, v rámci kterých se zaváže k určitému plnění, měl by dbát na to, aby také v souladu se smlouvami postupoval. V daném případě měl účastník řízení dodržet sjednanou garantovanou cenu za dodávku elektřiny/plynu, ke které se zavázal.
- [156] Účastník řízení i přes to, že uzavřel se zákazníky smluvní závazky, v rámci kterých byla sjednána pevně stanovená cena na určitou dobu, čímž v dotčených spotřebitelích vyvolal určitou jistotu neměnnosti ceny, tak těmto zaslal oznámení o změně, tj. informaci o faktickém zvýšení ceny za dodávku elektřiny/plynu. Správní orgán má za to, že takovéto jednání účastníka řízení neodpovídá poctivým obchodním praktikám v oblasti jeho činnosti. Nadto správní orgán uvádí, že pokud by smluvně ujednanou fixní cenu dodavatelé energií mohli ze své vůle jednostranně měnit, pak by koncept pevně sjednané ceny postrádal jakýkoliv smysl. Lze důvodně předpokládat, že právě nabídka fixované ceny přesvědčila spotřebitele k uzavření smluvního vztahu s účastníkem řízení.
- [157] K samotné nekalosti obchodní praktiky postačí pouhá způsobilost podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, přičemž je již nerozhodné, zda bylo chování spotřebitele skutečně ovlivněno. Není tak důležitý výsledek, ale podstata samotné praktiky a její vliv na spotřebitele.
- [158] Účastník řízení svým zákazníkům oznámil, že vzhledem k dramatickému vývoji na energetickém trhu, bezprecedentnímu růstu cen, hrozícímu nedostatku zemního plynu a elektřiny v celé Evropě a tlaku Evropské unie na bezemisní energetiku s výrobou z obnovitelných zdrojů se rozhodl uvést na trh nové produkty a služby, aby mohl garantovat dodávky energií, a zákazníkům ukončuje stávající energetický produkt a mění jej na nový, resp. upravuje cenovou hladinu produktu Hlídáme cenu. V případě nezájmu

o nové energetické produkty byla zákazníkům dána možnost tyto změnit na jiný, případně využít svého práva na odstoupení od smlouvy/výpověď smlouvy uzavřené s účastníkem řízení. Jednalo se tedy o sdělení podstatných informací, které byly způsobilé ovlivnit chování zákazníka ve vztahu k setrvání ve smluvním vztahu zajišťujícím dodávku energií a zároveň toto chování podstatně narušit, když zákazník v okamžiku obdržení informace o změně ceny za dodávku elektřiny/plynu nemohl vědět, která z účastníkem řízení uvedených možností bude pro něho výhodná, tedy zda má přistoupit na změnu ceny, která se může s ohledem na jednání účastníka řízení znova změnit, a to stejným postupem, jelikož situace na trhu s energiemi je stále nestabilní a tedy každá její změna by podle účastníka řízení mohla zakládat právo na změnu obchodních podmínek, respektive zvýšení ceny energií, nebo má od smlouvy odstoupit a najít si nového dodavatele energií. Správní orgán má za to, že vytýkané jednání účastníka řízení bylo způsobilé ovlivnit chování spotřebitele ve vztahu k dané službě a zároveň toto chování podstatně narušit, a to tak, že daného spotřebitele vystavil zdánlivé volbě, zda bude odebírat elektřinu/plyn za vyšší cenu, nebo přistoupí k tomu, že smluvní závazek s účastníkem řízení ukončí.

- [159] Průměrný spotřebitel podle směrnice o nekalých obchodních podmínkách není každopádně někým, kdo potřebuje jen malou ochranu, jelikož je vždy schopen získat dostupné informace a jednat na základě těchto informací prozíravě. Průměrný spotřebitel, který se setkává se složitými nabídkami obzvláště v energetickém odvětví, není ve skutečnosti schopen vybrat nabídku, která bude pro něj nejlepší. V daném případě lze těžko dovozovat, že si spotřebitel bude schopen sehnat potřebné informace v relativně krátké době, kterou od obdržení oznámení o změně podmínek smluvního vztahu měl.
- [160] Zákazník, který sjednaný produkt (tj. fixní cenu) vnímal jako jistotu neměnné ceny na určitou dobu, tak byl ze dne na den vystaven určité nejistotě ohledně dodávky životně potřebných a důležitých komodit, a to ve smyslu toho, že pokud přistoupí k ukončení smluvního závazku budou muset za nejisté situace na energetickém trhu hledat nového dodavatele energií, čímž bude vystaven nejen zdoluhavému vyřizování přechodu k jinému dodavateli z důvodu nadměrného zájmu zákazníků o přechod k jiným dodavatelům, ale i nejistotě, zda jej jím zvolený dodavatel převezme a za jakých podmínek mu bude danou komoditu dodávat. Správní orgán má za to, že pokud by zákazník využil svého práva na odstoupení od smlouvy/výpověď smlouvy, bylo by to ve výsledku prospěšné jen pro účastníka řízení, který by se na úkor zákazníka neoprávněně zbavil povinnosti dodržet smluvně ujednané závazky, které se pro něj staly po vzrůstu velkoobchodních cen nevýhodnými.
- [161] Správní orgán tedy uzavírá, že účastník řízení jakožto prodávající užil vůči zákazníkům nekalou obchodní praktiku ve smyslu ust. § 4 odst. 1 věty první zákona o ochraně spotřebitele, čímž porušil zákaz užití nekalých obchodních praktik stanovený ust. § 4 odst. 4 zákona o ochraně spotřebitele.

IV. III. II. Požadování plateb za neobjednané plnění (výrok II.)

- [162] V průběhu správního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je právnickou osobou a držitelem licence na obchod s elektřinou, přičemž povaha jeho činnosti (podnikání) spočívala mj. v prodeji elektřiny, resp. v poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny, kdy subjekt nejen že dodává zákazníkovi elektřinu, ale také mu zajišťuje na vlastní jméno a na vlastní účet dopravu elektřiny a související služby. Z uvedeného tedy vyplývá, že účastník řízení vůči zákazníkovi [REDACTED] vystupoval jako prodávající ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele. Jak bylo uvedeno výše, na pana [REDACTED] je třeba pohlížet jako na spotřebitele ve smyslu ust. § 2 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.
- [163] Ve správním řízení bylo zjištěno, že účastník řízení dodával elektřinu spotřebiteli [REDACTED] do jeho odběrného místa EAN [REDACTED] v období od 1. srpna 2021 do 6. února 2022.
- [164] Pan [REDACTED] na oznámení účastníka řízení týkající se změny produktových podmínek a s tím spojeného zvýšení ceny reagoval odstoupením od smlouvy, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 23. prosince 2021. Účastník řízení přijetí odstoupení zákazníkovi potvrdil a sdělil mu, že si musí zajistit nového dodavatele nejpozději od 21. ledna 2022. Účastník řízení následně dne 25. února 2022

vystavil konečnou fakturu za sdružené služby dodávky elektřiny, kterou zákazníkovi vyúčtoval spotřebu elektřiny za období od 1. srpna 2021 do 6. února 2022.

- [165] Pro posouzení účinnosti odstoupení je nutno vycházet především z ust. § 11a odst. 6 energetického zákona (ve znění účinném do 31. prosince 2021). Podle tohoto ustanovení je odstoupení podle odstavce 3 účinné k poslednímu dni kalendářního měsíce, ve kterém bylo doručeno příslušnému držiteli licence, neurčí-li zákazník pozdější den účinnosti odstoupení. Uplatnění práva na odstoupení nesmí být spojeno s žádnými finančními nároky vůči zákazníkovi. Odstoupení, které bylo uskutečněno do 3 měsíců od účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek a méně než 10 dnů před koncem daného měsíce, je účinné k poslednímu dni kalendářního měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém bylo odstoupení doručeno příslušnému držiteli licence.
- [166] Citované ustanovení je z hlediska možného výkladu problematické, ať už z pohledu chybného odkazu na odstavec 3 nebo vztahu mezi úvodní a závěrečnou větou. Odkaz na odstavec 3 je však pouhým pozůstatkem jedné z novelizací energetického zákona a jediným v úvahu připadajícím výkladem je ten, že se odstoupením podle odstavce 3 rozumí odstoupení podle odstavce 5, tedy odstoupení v případě zvýšení cen nebo změny jiných smluvních podmínek.
- [167] Nejasnostmi výkladu se zabývala i odborná literatura, kdy v komentáři k energetickému zákonu je uvedeno, že „[v]ěta první odstavce 6 stanoví účinky odstoupení k poslednímu dni kalendářního měsíce, a to pro odstoupení ‚podle odstavce 3‘ (tedy správně podle odstavce 5), tedy jak pro situaci, kdy po řádném a včasném oznámení a poučení zákazník mohl odstoupit nejpozději desátý den přede dnem účinnosti změn (pro přehlednost dalšího výkladu ji označme jako Situaci A), stejně jako pro situaci, kdy v důsledku nesprávného postupu držitele licence vzniklo zákazníkovi právo odstoupit ve lhůtě do 3 měsíců od účinnosti změn v obsahu smluvního vztahu (tuto situaci pro přehlednost označme jako Situaci B) ... jediný smysluplný výklad, který se nabízí, je ten, že závěrečnou větu je třeba vykládat tak, že v určitých případech může být odstoupení učiněno až do 3 měsíců od účinnosti změn (tedy v Situaci B, nenastala-li Situace A), nicméně pokud bylo odstoupení na základě zákona (v Situaci A i B) učiněno méně než 10 dnů před koncem daného měsíce, posouvá se automaticky jeho účinnost k poslednímu dni kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém bylo odstoupení doručeno.“ (ZDVIHAL, Zdeněk, SVĚŘÁKOVÁ, Jana, MED, Jakub, OSADSKÁ, Jana a kol. Energetický zákon. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 299, marg. č. 65.)
- [168] Obdobný výklad je prezentován i ve výkladovém stanovisku ERÚ č. 3/2018 ze dne 26. dubna 2018: „Smysl této zákonné úpravy spočívá především v nutnosti realizace smluvní úpravy volby či změny dodavatele prostřednictvím procesu změny dodavatele elektřiny či plynu, který je ovládán určitými principy a lhůtami pro uskutečnění úkonů subjektů zúčastněných na procesu změny dodavatele. Podle stávající právní úpravy je přitom nezbytné proces změny dodavatele elektřiny či plynu zahájit nejpozději desátý pracovní den před datem účinnosti změny dodavatele. Vedle samotné díkce § 11a odst. 6 to jsou právě výše uvedené důvody, pro které Energetický regulační úřad zastává názor, že § 11a odst. 6, pokud jde o stanovení účinků odstoupení od smlouvy, je nutně aplikovatelný jak na případy, kdy zákazník uplatnil právo na odstoupení smlouvy po nabytí účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek dodávky elektřiny nebo plynu, tak na případy, kdy zákazník využil práva na odstoupení od smlouvy ještě před nabytím účinnosti takových změn cen nebo jiných smluvních podmínek.“
- [169] S ohledem na výše uvedené je tedy nutné učinit závěr, že odstoupení od smlouvy doručené účastníkovi řízení dne 23. prosince 2021 bylo účinné k 31. lednu 2022. S ohledem na změnu právní úpravy, ke které došlo k 1. lednu 2022, by bylo možné uvažovat i o aplikaci ust. § 11a odst. 4 energetického zákona ve znění účinném právě od 1. ledna 2022, tj. pohlížet na odstoupení zákazníka jako na výpověď, která by byla účinná ke dni bezprostředně předcházejícímu dni účinnosti zvýšení ceny nebo změny jiných smluvních podmínek. Takový postup však správní orgán nezvolil, jelikož by byl nutně v neprospěch účastníka řízení a prodloužil by dodávku v režimu bezesmluvního vztahu o více než 2 týdny.
- [170] Přijetí odstoupení účastníkem řízení a jeho informace o nutnosti zajistit si nového dodavatele od 21. ledna 2022 jsou pak pro posouzení věci zcela irelevantní. Z právního hlediska je odstoupení

od smlouvy jednostranným aktem. Když tedy spotřebitel od smlouvy řádně odstoupí, nepotřebuje žádné potvrzení od dodavatele k tomu, aby odstoupení bylo účinné. Proč účastník řízení zvolil pro ukončení vztahu se zákazníkem právě 21. leden 2022 není správním orgánu zřejmé, jelikož nekoresponduje ani s koncem některého měsíce (viz výše výklad ust. § 11a odst. 6 energetického zákona), ani s okamžikem zvýšení ceny, navíc v případě, kdy dodávku elektřiny účastník řízení fakticky vyúčtoval až do 6. února 2022.

- [171] Účastník řízení tedy dodával elektřinu do odběrného místa zákazníka (spotřebitele), aniž by s ním měl v období od 1. února 2022 do 6. února 2022 uzavřenou smlouvu o sružených službách dodávky elektřiny, resp. aniž by k tomu existoval jakýkoliv právní důvod, a zároveň po zákazníkovi za takto neoprávněně dodanou elektřinu požadoval platbu, a to v rámci faktury (daňového dokladu) č. [REDAKCE] ze dne 25. února 2022, kterou zákazníkovi vyúčtoval částku 12 665,84 Kč (po započtení záloh činil přeplatek 2 405 Kč) za dodávku elektřiny za období od 1. srpna 2021 do 6. února 2022.
- [172] Účastník řízení tak po panu [REDAKCE] požadoval úhrady sružených služeb dodávky elektřiny, které si tento spotřebitel u účastníka řízení neobjednal.
- [173] Správní orgán podle závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 23. října 2014, č. j. 7 As 110/2014 – 52, a ze dne 6. listopadu 2015, č. j. 7 As 141/2015 - 38, přistoupil ke zjišťování, zda je popsaná obchodní praktika zakázaná podle zákona o ochraně spotřebitele. Nejprve vyhodnocoval, zda uvedená obchodní praktika nese znaky některé z nekalých obchodních praktik uvedených v přílohách č. 1 a č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele.
- [174] Podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele je nekalou obchodní praktikou za všech okolností praktika uvedená v příloze č. 1 a příloze č. 2 k tomuto zákonu. Podle písm. f) přílohy č. 2 k zákonu o ochraně spotřebitele jsou obchodní praktiky vždy považovány za agresivní, pokud podnikatel požaduje na spotřebiteli okamžitou nebo odloženou platbu za výrobky nebo služby, které mu dodal, ačkoliv si je spotřebitel neobjednal nebo požaduje vrácení či uschování nevyžádaných výrobků, nejedná-li se o náhradní dodávku podle předem uzavřené smlouvy.
- [175] Vzhledem k tomu, že bylo v rámci správního řízení prokázáno, že účastník řízení v postavení prodávajícího požadoval po panu [REDAKCE] jako spotřebiteli platby za sružené služby dodávky elektřiny, které mu v období od 1. února 2022 do 6. února 2022 dodal, ačkoliv si je uvedený spotřebitel neobjednal, dospěl správní orgán k závěru, že popsaná obchodní praktika účastníka řízení naplňuje znaky agresivní obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu.
- [176] Jelikož správní orgán dospěl k závěru, že se jedná o užití agresivní obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 3 věty druhé zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s písm. f) přílohy č. 2 k témuž zákonu, nezabýval se již tím, zda je popsaná obchodní praktika také zakázaná podle ust. § 5, ust. § 5a nebo ust. § 5b zákona o ochraně spotřebitele či zda naplňuje znaky nekalé obchodní praktiky podle ust. § 4 odst. 1 témuž zákonu.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupků

- [177] Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská škodlivost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou přestupků je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty přestupku, pokud zároveň není jednáním společensky škodlivým. Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako přestupek, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka přestupku a jednání musí vykazovat určitou míru společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto

třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo. V této souvislosti se správní orgán zabýval také otázkou naplnění materiální stránky vytýkaných přestupků.

IV. IV. I. Nekalá obchodní praktika – pokračující přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok I. tohoto rozhodnutí)

- [178] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna formální stránka pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když účastník řízení jakožto prodávající vůči zákazníkům porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik. Správní orgán poznamenává, že v tomto rozhodnutí upravil časové vymezení spáchání jednotlivých dílčích útoků, ke kterým došlo prostřednictvím zaslání dopisu, oproti jejich popisu v oznámení o zahájení správního řízení, a to tak, že místo „na začátku října 2021“ užil slovní spojení pouze „v říjnu 2021“, jelikož dopisy mohly být zaslány nejdříve dne 11. října 2021, kdy pro toto datum je termín „začátek“ měsíce ne zcela přílehlavý. Uvedené upřesnění je natolik marginální, že správní orgán považoval za nadbytečné je samostatně oznamovat účastníkovi řízení.
- [179] K právní kvalifikaci jednání účastníka řízení specifikovaného ve výroku I. tohoto rozhodnutí jako pokračujícího přestupku správní orgán uvádí, že na posouzení odpovědnosti za přestupky se užije definice obsažená v ust. § 7 zákona o odpovědnosti za přestupky, ve kterém se uvádí, že pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož (i) jednotlivé dílčí útoky (ii) vedené jednotným záměrem (iii) naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, (iv) jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.
- [180] Správní orgán konstatuje, že všechny podmínky pokračování v přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele má za kumulativně splněné, když (i) se jedná o 13 dílčích útoků – skutky spočívají v zaslání oznámení o změně, (ii) tyto dílčí útoky byly vedeny jednotným záměrem – ve snaze v návaznosti na změnu ceny nedodržet smlouvené závazky s cílem ekonomického prospěchu, (iii) dílčí útoky naplňují stejnou skutkovou podstatu přestupku, tj. přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, (iv) dílčí útoky byly provedeny stejným způsobem, tj. informováním zákazníků o změně ceny elektřiny/plynu, jsou spojeny blízkou souvislostí časovou (zaslání informace během října 2021 a prosince 2021), jakož i souvislostí v předmětu útoku (vůči veřejnému zájmu na ochraně práv spotřebitelů).
- [181] Z hlediska materiální stránky přestupku je třeba zejména vycházet ze skutečnosti, že každá skutková podstata přestupku implicitně zakotvuje obecnou míru společenské škodlivosti nežádoucího jednání. V opačném případě by ostatně zákonodárce porušení právních norem nesankcionoval jako přestupek.
- [182] V daném případě konkrétní společenská škodlivost spočívala v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitelů (zákazníků), neboť účastník řízení i přes garantovanou pevnou cenu za dodávku elektřiny/plynu zaslal zákazníkům informaci o dodávce za ceny několikanásobně vyšší, s možností případného ukončení smlouvy, čímž by se účastník řízení z ujednaných smluvních závazků (tj. ponechání doby trvání a sjednané pevné ceny) zcela vyvázal. Účastník řízení tím, že zákazníkům zvýšil garantovanou cenu za dodávky elektřiny/plynu, změnil postavení zákazníků, kteří nepředpokládali větší finanční zatížení v rámci plateb za dodávky elektřiny/plynu, jelikož měli za to, že sjednané ceny jsou cenami fixními, přičemž nemůžou dále predikovat, zda k jednání ze strany účastníka řízení nedojde opakovaně. Kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. Nekalé obchodní praktiky totiž významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže.
- [183] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči zákazníkům dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu k porušené povinnosti, než je míra nižší než

nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. IV. II. Agresivní obchodní praktika – přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok II. tohoto rozhodnutí)

- [184] Správní orgán má na základě výše uvedeného za prokázané, že jednáním účastníka řízení byla naplněna také formální stránka přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele, když účastník řízení vůči spotřebiteli ██████████ porušil zákaz používání nekalých obchodních praktik. Správní orgán se nicméně musel zabývat také materiální stránkou uvedeného přestupku.
- [185] Účastník řízení porušil chráněný zájem společnosti tím, že po uvedeném spotřebiteli požadoval platby za služby, které mu dodal, ačkoliv si je tento spotřebitel neobjednal. Konkrétní společenská škodlivost spočívá v narušení veřejného zájmu na ochraně práv spotřebitele, neboť kdyby na trhu s energetikou docházelo k takovému protiprávnímu jednání běžně, jednalo by se zcela nepochybně o absolutně neudržitelný stav, který by byl v rozporu se zájmy společnosti a způsobil by značné oslabení při uplatňování práv zákazníků. K porušení chráněného zájmu bezpochyby došlo, neboť zákazníkovi byla vystavena faktura za dodanou komoditu, kterou si od účastníka řízení neobjednal. Povinnost k úhradě za tuto dodávku spotřebiteli přitom vůbec nevznikla – ust. § 1838 občanského zákoníku stanovuje, že dodal-li podnikatel spotřebiteli něco bez objednávky a ujal-li se spotřebitel držby, hledí se na spotřebitele jako na poctivého držitele; spotřebitel nemusí na své náklady podnikateli nic vracet, ani ho o tom vyrozumět. Tato právní úprava provádí čl. 27 směrnice 2011/83/EU, podle kterého spotřebiteli nevzniká povinnost poskytnout úhradu v případech nevyžádaného dodání zboží, vody, plynu, elektřiny, tepla z dálkového vytápění nebo digitálního obsahu či nevyžádaného poskytnutí služeb, které je zakázáno na základě čl. 5 odst. 5 bodu 29 přílohy I směrnice 2005/29 ES. Ve smyslu eurokonformního výkladu ust. § 1838 občanského zákoníku tak zákazníkovi, kterému byla dodána komodita, aniž si ji objednal, nevzniká povinnost k úhradě této dodávky. Přesto zákazníkovi byla vystavena faktura (byla po něm požadována úhrada), čímž jednoznačně byl dotčen objekt přestupku.
- [186] Nekalé obchodní praktiky významným způsobem poškozují spotřebitele a mohou vést k vytvoření překážek řádného fungování vnitřního trhu a narušení hospodářské soutěže. Jednání účastníka řízení přitom dosahuje dostatečné intenzity k vyslovení závěru o odpovědnosti za přestupek, neboť pokud by tomu tak nebylo, mohlo by docházet k faktické veřejnoprávní nepostižitelnosti dodavatelů energetických komodit. Pak by mohlo docházet k tomu, že by dodavatel mohl i přes neexistenci platně uzavřené smlouvy dodávat „beztrestně“ spotřebiteli energie a za tyto služby požadovat úhradu. Popisovaný stav by však odporoval smyslu zákona o ochraně spotřebitele. Správní orgán si je vědom, že protiprávním jednáním vůči jednomu zákazníkovi nemůže dojít k deformaci trhu s energetikou, přesto je zde však veřejný zájem na postihu tohoto jednání, neboť jeho akceptací by mohlo dojít k jeho obecnému rozšíření a negativním důsledkům jak pro spotřebitele, tak pro ostatní dodavatele.
- [187] Skutečnost, že k nevyžádaným dodávkám docházelo jen po velmi krátkou dobu (několik dní), není podle správního orgánu rozhodná pro posouzení naplnění materiální stránky přestupku, je však zohledněna při ukládání sankce. Správní orgán zde opakovaně podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Takový postup plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního trestu.
- [188] S ohledem na výše uvedené tak správní orgán uzavírá, že jednání účastníka řízení vůči spotřebiteli ██████████ tohoto rozhodnutí dosahuje vyšší míry společenské škodlivosti ve vztahu

k porušené povinnosti, než je míra nižší než nepatrná, a proto je nutné konstatovat, že je naplněna také materiální stránka přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. V. Odpovědnost za přestupky

- [189] Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.
- [190] Charakteristickým znakem přestupků právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané zákonem o ochraně spotřebitele a nepoškodil tak zájmy chráněné zákonem. V rozsudcích ze dne 21. srpna 2018, č. j. 9 As 195/2018 - 27, ze dne 28. listopadu 2019, č. j. 7 As 413/2018 – 24, nebo ze dne 21. října 2021, č. j. 2 As 352/2020 - 55, Nejvyšší správní soud shrnul, že *„liberační důvody jsou určeny pro aplikaci pouze ve výjimečných případech, jelikož představují výjimku z principu objektivní odpovědnosti. Představují nástroj, jehož cílem je předejít aplikaci neúměrné tvrdosti zákona. Pokud tedy existují okolnosti, ve kterých je nutné posuzovat, zda právnická osoba vynaložila veškeré úsilí k zabránění porušení povinnosti, správní orgán se jimi musí skutečně zabývat a ne pouze konstatovat, že podmínky nebyly splněny. Osoba, která se chce dovolávat liberačního důvodu, musí ovšem prokázat, že provedla technicky možná opatření způsobit účinně zabránit porušení zákona. Nelze se spokojit s tvrzením, že vynaložila veškeré úsilí, aby ke správnímu deliktu nedošlo, či s poukazem na to, že technicky možná opatření po ní nebylo možné spravedlivě požadovat, protože by jejich provádění bylo neekonomické“*.
- [191] Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, ani z tvrzení účastníka řízení nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení z kteréhokoliv z vytýkaných přestupků. Účastník řízení naopak tvrdí okolnosti, které ho vedly ke spáchání přestupků, nemůže se tedy zároveň ve smyslu dikce zákona jednat o úsilí vedoucí k zabránění přestupku. Správní orgán tak vzhledem k výše uvedenému nepochybně zjistil a prokázal, že se účastník řízení dopustil spáchání pokračujícího přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele a přestupku podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele.

IV. VI. Návrhy a námítky účastníka řízení a jejich vypořádání

- [192] Účastník řízení se ve svém vyjádření ze dne 21. listopadu 2022 obsáhle vyjadřuje ke svému jednání a jeho okolnostem, velkou část tohoto vyjádření nicméně tvoří shrnutí správního řízení a vytýkaného jednání, citace právních předpisů a další konstatování účastníka řízení týkající se především skutkového stavu, které nelze považovat za námítky či návrhy a správní orgán je zde proto neuvádí. Námítky účastníka řízení se rovněž na několika místech jeho vyjádření do jisté míry opakují, dají se však shrnout do následujících bodů:
- zproštění odpovědnosti za obchodní praktiku i ostatní jednání z důvodu vyšší moci, za kterou je nutné považovat energetickou krizi a s ní spojenou podstatnou změnu okolností,
 - obchodní praktika (oznámení o změně) nevykazuje znaky nekalosti podle ust. § 4 odst. 1 věty první zákona o ochraně spotřebitele, jelikož nebyla v rozporu s požadavky odborné péče a byl naplněn legislativní i smluvní rámec pro jednostrannou změnu obchodních podmínek,
 - námítky týkající se výlučně agresivní obchodní praxe.
- [193] Úvodem účastník úvodem zdůraznil, že vytýkané obchodní praktiky uskutečnil v situaci mimořádného a neočekávatelného růstu cen elektřiny a plynu na evropském a tuzemském energetickém trhu, tj. za doby již zmiňované energetické krize, jejíž možné příčiny následně shrnul. Správní orgán uznává, že předmětné období se za energetickou krizi dá označit a že si je vědom dopadů této krize na účastníky energetického trhu.

- [194] Účastník řízení uvedenou energetickou krizí považuje za tzv. vyšší moc, jejímž důsledkem je především zproštění odpovědnosti za vzniklou škodu. S tímto se však správní orgán neztotožňuje. Vyšší moc (*vis maior*) není jednoznačně definovaným pojmem, v právní nauce se však obecně jedná o právní skutečnost spočívající v mimořádné, nepředvídatelné, neodvratitelné a nezaviněné události, která způsobí škodu. Vyšší mocí se obvykle rozumí např. živelní pohroma nebo válka. Energetickou krizí samotnou nelze podle správního orgánu považovat za vyšší moc, jelikož byla nepopíratelně spjata s možností ji ze strany účastníka řízení odvrátit. Zvyšování cen komodit spekulovaných na burze je běžným jevem spojeným s podnikatelským rizikem, byť je možné souhlasit s tím, že výkyvy cen v předmětné době lze označit za bezprecedentní. Konkrétní dopady energetické krize na účastníka řízení tak byly způsobeny především jeho předchozí podnikatelskou strategií, kdy je zjevné, že nabízel svým potenciálním zákazníkům produkty s nízkou cenou fixovanou na několik let za účelem jejich „přetažení“ od konkurence, elektřinu a plyn však pro ně dopředu nakoupeny neměl. Svým následným postupem pak veškeré náklady, které mu energetickou krizí nad rámec očekávání vznikly, přenesl na zákazníky prostřednictvím zrušení jejich energetických produktů. Takové jednání je podle správního orgánu třeba označit za nekalou obchodní praktiku.
- [195] Účastník řízení má dále za to, že pro dodavatele působící na energetickém trhu nebylo z hlediska jejich další existence a samotného fungování udržitelné zachování cenové hladiny dodávaných energií sjednané v letech před energetickou krizí a na tento nepříznivý stav reagovali obdobným způsobem jako účastník řízení, tedy změnou produktů a cen či zvýšenou chybivostí i v jinak běžných administrativních postupech.
- [196] ERÚ souhlasí s účastníkem řízení do té míry, že důsledkem energetické krize bylo nepochybně plošné zvyšování cen, ke kterému přistoupila drtivá většina obchodníků s elektřinou a plynem. Takový postup je jistě pochopitelný a odůvodnitelný, samotné zvyšování cen není za splnění smluvních a zákonných podmínek zakázáno. Pokud však dodavatelé (včetně účastníka řízení) přistoupili ke zvyšování cen v rozporu s takovými podmínkami, činili tak neoprávněně a při zjištění porušení právních předpisů jim rovněž hrozí uložení sankce za strany ERÚ (kdy lze poznamenat, že ERÚ v době vydání tohoto rozhodnutí již obdobná nedodržení fixovaných cen pravomocně potrestal a s dalšími obviněnými vede přestupková správní řízení). V této souvislosti lze odkázat i na články, které účastník řízení předložil jako důkazy energetické krize, a ve kterých se hovoří o fixování cen („*Domácnosti v ČR tak rozhodně neprohlopou, když cenu elektřiny zafixují na co nejdélejší období, tedy na tři roky.*“ Článek: Čechům na podzim výrazně zdraží elektřina, měli by stávající cenu fixovat na co nejdéle. Emisní povolenky EU jsou blízko své rekordní ceny, včera uzavíraly na takřka 57 eurech za kus. Lukáš Kovanda, Ph. D., 12.07.2021; „*Ceny se však nemění pro odběratele, kteří mají smlouvu s fixací na několik let.*“ Článek: Zdražování začíná. Dodavatelé už nedokážou udržet ceny elektřiny i plynu. Sofie Krýžová, Seznam Zprávy, 21.09.2021). Argument, že předpisy porušují i ostatní srovnatelné subjekty, pak nemůže být relevantním důvodem zproštění odpovědnosti za přestupek.
- [197] Účastník řízení dále zdůraznil, že provedená obchodní praktika v podobě změny produktu a ceny měla za cíl nejen reagovat na aktuální stav růstu cen energií, ale především zajistit stabilitu účastníka řízení i pro další období. Ten ostatně plně korespondoval také se zájem spotřebitelů a dalších zákazníků, jakož i s veřejným zájem na zachování fungování energetického trhu jako celku. S danou situací se přitom nepotýkal jen účastník řízení, ale prakticky všichni dodavatelé na trhu. Dodavatelé energií, kteří včas nezareagovali na bezprecedentní nárůst cenové hladiny energií byli nuceni ukončit svou obchodní činnost včetně dodávek smlouveného množství energií svým zákazníkům. Tito zákazníci byli následně odkázáni na dodavatele poslední instance, kdy po ukončení tohoto režimu museli vstupovat do nových smluvních vztahů s jinými dodavateli energií. Účastník řízení je přesvědčen, že takový postup dodavatelů energií rozhodně nepředstavuje odborný a náležitě pečlivý přístup směrem ke svému zákaznickému portfoliu ani směrem k udržení a zachování stability a důvěry smluvního vztahu. Obchodní praktika provedena účastníkem řízení spočívající ve změně produktu a ceny, jak ukázal další vývoj okolností, ochránila zákazníky účastníka řízení před režimem dodavatele poslední instance a zajistila mu z dlouhodobého hlediska stále výhodnější podmínky, než mají dodavatelé poslední instance, resp. dominantní dodavatelé na energetickém trhu. Účastník řízení v této souvislosti podotýká, že stejně jak energetická krize přicházela a vyvíjela se, museli i spotřebitelé nutně vnímat to,

že zachování dosavadních standardů není pro bezproblémové fungování energetického trhu, resp. celkového smluvního vztahu, nadále udržitelné. Na ekonomické chování a smýšlení spotřebitelů je přitom nezbytné nahlížet právě v kontextu bezprecedentního nárůstu cen komodit na energetickém trhu. Účastník řízení v tomto ohledu připomíná a dovolává se zásady průměrně uvažujícího spotřebitele podle ust. § 4 odst. 1 občanského zákoníku, dle kterého platí: „Má se za to, že každá svéprávná osoba má rozum průměrného člověka i schopnost užívat jej s běžnou péčí a opatrností a že to každý od ní může v právním styku důvodně očekávat.“

- [198] S uvedenými argumenty se správní orgán neztotožňuje, resp. ač souhlasí s tím, že zajištění dodávek od běžného dodavatele je stav více žádoucí než nutnost využití institutu dodavatele poslední instance, nelze dojít k závěru, že zájem zákazníků korespondoval s cílem zajistit stabilitu účastníka řízení. Byť účastník řízení tvrdí, že zákazníkům svým postupem zajistil z dlouhodobého hlediska stále výhodnější podmínky, nelze s tímto tvrzením souhlasit, jelikož již v době předcházející provedení změn produktů a cen si samotní zákazníci mnohonásobně výhodnější podmínky zajistili uzavřením smluv na dobu určitou s fixními cenami, které jim měly zajistit nákladovou stabilitu i v období energetické krize. Pokud účastník řízení nemohl podmínky dodávek dodržet, jde opět o výsledek jeho podnikatelské strategie, kterou měl ovšem řešit jinak než přenesením všech nákladů na své zákazníky. V době provedení změn rovněž nemohl účastník řízení s jistotou odhadnout následný vývoj cen, který z dlouhodobého hlediska nakonec ani pro zákazníky výhodný nebyl (viz např. spotové ceny elektřiny a plynu v srpnu roku 2022). Ve svém důsledku tak účastník řízení své zákazníky „zachránil“ pouze od několikanásobně nižších fixovaných cen energií. Ohledně zásady průměrně uvažujícího spotřebitele pak správní orgán uvádí, že při pohledu na smluvní vztahy v době energetické krize každý rozumný člověk musel předpokládat, že s ohledem na garanci určitých cen se ho energetická krize nedotkne, pokud v krajním případě nedojde k úplnému ukončení činnosti jeho dodavatele.
- [199] Účastník řízení upozornil i na to, že v důsledku turbulentních změn na energetických trzích se potýkal s extrémním náporům zákazníků (nárůst požadavků až o 2000 %). To samozřejmě nevyhnutelně vedlo k větší chybovosti personálu a zpomalení vyřizování administrace vztahující se k jednotlivým zákazníkům. Podle účastníka řízení je proto zásadní, aby ERÚ při hodnocení jednotlivých jednání vytykávaných účastníku řízení neopomíjel kontext mimořádné a do té doby nevidané energetické krize, jejíž důsledky na svůj bezporuchový chod se účastník řízení snažil samozřejmě minimalizovat či eliminovat personálními opatřeními (nasmlouvání externího dodavatele a rozšíření zaměstnanecké základny).
- [200] Personální posílení správní orgán kvituje, nicméně jde především o zákonnou povinnost mít k výkonu licencované činnosti k dispozici potřebné lidské a technické zdroje, která se od účastníků trhu očekává. ERÚ při hodnocení jednání vytykávaných účastníku řízení neopomíjí kontext energetické krize, má však za to, že je ji potřeba hodnotit především z pohledu zákazníků, kteří předpokládali cenovou stabilitu.
- [201] Účastník řízení dále uvedl, že veškerá komunikace spojená se změnou podmínek dodávaných komodit byla záměrně zacílena přímo adresně na dotčené spotřebitele, a to právě prostřednictvím jejich e-mailových schránek, nikoliv pouhým umístěním oznámení na internetové stránce účastníka řízení či provedení změny podmínek bez jakéhokoliv oznámení.
- [202] K tomuto argumentu správní orgán uvádí, že účastníku řízení není vytykán způsob, jakým bylo oznámení o změně provedeno, nýbrž to, že k takovému oznámení vůbec přistoupil.
- [203] Účastník řízení dále odkázal na skutečnost, že možnost jednostranné změny obchodních podmínek zakotvují obchodní podmínky prakticky všech dodavatelů energií, včetně těch dominantních, a jde tedy o jev, kterým dodavatelé reagovali na nastalé změny a který se na trhu začal běžně objevovat.
- [204] Správní orgán bez dalšího nevyklučuje možnost zakotvení jednostranné změny obchodních podmínek do smluvní dokumentace, k samotné jednostranné změně lze však následně přistoupit jen za splnění stanovených podmínek. Účastník řízení změnu produktů a cen provedl podle správního orgánu v rozporu s právními předpisy, jak je uvedeno výše.

- [205] Účastník řízení dále rozvedl jednak legislativní možnosti změny VOP a ceny pomocí citací ustanovení právních předpisů a odborné literatury, a dále smluvní rámec změny VOP podle jeho obchodních podmínek ze den 3. září 2019, se závěrem, že ustanovení právních předpisů (včetně smluvního rámce) mu umožňovala jednostranně měnit smluvní podmínky, včetně ceny, jak bylo se zákazníky sjednáno.
- [206] K legislativnímu rámci možnosti změny VOP správní orgán opětovně uvádí, že možnost jednostranné změny smluvních ujednání a výše ceny není vyloučena, s ohledem na právní posouzení postupu účastníka řízení uvedené v části IV. III. I. tohoto rozhodnutí, na které zde plně odkazuje, nesouhlasí s tím, že by účastník řízení byl oprávněn svým zákazníkům zrušit produkt a změnit cenu za dodávanou komoditu tak, jak to učinil. Ve vztahu ke smluvnímu rámci změny VOP správní orgán obdobně odkazuje na část IV. III. I. tohoto rozhodnutí, kde dospěl k závěru, že účastník řízení byl sice oprávněn změnit popsáním postupem své VOP, porušil však zároveň zákaz zakotvení nepředvídatelných a překvapivých ujednání v těchto obchodních podmínkách.
- [207] Účastník řízení rovněž uvedl, že neměnil ceny svévolně, ale byl k této změně donucen vnějšími okolnostmi majícími povahu vyšší moci. Změna, ke které musel účastník řízení přistoupit tak v žádném případě nevycházela z jeho osobních nebo majetkových potřeb či poměrů. Vnější nepředvídatelné a objektivně dané okolnosti tak byly jediným důvodem pro jednostrannou změnu obchodních podmínek, ke které účastník řízení musel přistoupit.
- [208] K otázce vyšší moci se správní orgán vyjádřil již výše, zde se však pozastavuje nad tvrzením účastníka řízení, že jediným důvodem pro jednostrannou změnu obchodních podmínek byly vnější okolnosti, a nikoliv osobní nebo majetkové potřeby či poměry účastníka řízení. Uvedené si totiž protirečí s tím, co na jiných místech svého vyjádření účastník řízení uvádí, kdy opakovaně poukazuje na nezbytnost provedené změny produktů a cen (které bezprostředně navazují na změnu VOP) s ohledem na zachování jeho další existence a ochrany jeho zákazníků před dodavatelem poslední instance, motivace změn tak byla očividně ekonomicky vedená.
- [209] Další vyjádření účastníka řízení je podle správního orgánu vhodně doslovně citovat: *„Díky negativnímu trendu na energetických trzích směrem k nedostatku komodit a obecnému zvyšování jejich cen, pravidelně prezentovanému široké veřejnosti, pak ani spotřebitelé nemohli spoléhat na to, že jejich smluvní vztah zůstane po celou dobu neměnný, jednostranně existenčně nevýhodný pro účastníka řízení. Za této situace, kterou si účastník řízení nezpůsobil a která je objektivního charakteru, nelze dogmatické lpění na enormně nevýhodných podmínkách v demokratickém právním státě akceptovat, přestože jde o spotřebitelské smlouvy. V opačném případě by musel účastník řízení ukončit svoji činnost a vystavit veškeré své zákazníky riziku dodavatele poslední instance, resp. nového a potenciálně velmi nevýhodného smluvního vztahu s novým dodavatelem.“*
- [210] Správní orgán má za to, že uvedený postoj účastníka řízení svědčí o naprosté ignoraci smluvních ujednání za situace, kdy pro něj přestanou být výhodné. Přesvědčení účastníka řízení o tom, že s ohledem na nepříznivý vývoj na energetických trzích musel každý jeho zákazník počítat s tím, že se ho musí krize rovněž negativně dotknout, považuje správní orgán za zcela v rozporu se zásadami smluvního práva. Důsledkem jednání účastníka řízení bylo tedy skutečně zachování jeho existence, s ohledem na mnohdy až několikanásobné zvýšení cen však k reálné ochraně zákazníků nedošlo. Správní orgán si odpustí spekulace o tom, zda již v době provádění vytýkaných změn existoval záměr účastníka řízení všechny své zákazníky převést na jiného účastníka trhu prostřednictvím prodeje části závodu, ke kterému došlo s účinky od 1. června 2022.
- [211] Účastník řízení se dále vyjádřil ke smluvnímu rámci pro změnu ceny podle VOP 2021 oznámenou dne 8. října 2021, kdy s ohledem na předpokládaný vývoj energetické krize vyhodnotil jako nerozumné pokračovat ve smluvním vztahu podle ceny stanovené ceníkem, neboť bylo zřejmé, že ceny komodit mohou být v budoucích týdnech a měsících předmětem dalšího turbulentního vývoje, a to na kteroukoliv stranu. Proto bylo vyhodnoceno pro zákazníka jako nejvýhodnější navázat produkt na vývoj cen v rámci spotových nákupů. Účastník řízení dále konstatuje, že uvedená změna produktu, ale i změna VOP, byla dotčeným spotřebitelům oznámena více než 30 dní předem, a tudíž tak bylo vyhověno i ust. § 11a odst. 2

energetického zákona. V tomto ohledu nepovažuje účastník řízení za rozhodné, že změna VOP 2021 nebyla ještě ke dni 8. října 2021 účinná. Podstatné je, že spotřebitelé byli o veškerých změnách předem a podle smluvního a legislativního rámce informováni, jakož i o tom, jaká jim v této souvislosti vznikají práva. Změna ceny podle VOP 2021 oznámená dne 13. prosince 2021 byla rovněž podle účastníka řízení provedena v souladu se zákonným a smluvním rámcem, kdy se jednalo o ceníkovou cenu stanovenou s ohledem na aktuálně dostupné ceny.

- [212] K posouzení oprávněnosti změny cen a produktů správní orgán odkazuje především na část IV. III. I. tohoto rozhodnutí a pouze opakuje, že postup účastníka řízení považuje za protiprávní.
- [213] Účastník řízení se dále podrobně věnoval institutu podstatné změny okolností ve smyslu ust. § 1764 a násl. občanského zákoníku. Některé argumenty ohledně objektivních vnějších okolností se překrývají s již vypořádanou otázkou vyšší moci (viz výše). Účastník řízení má za to, že bezprecedentní nárůst cen komodit na energetickém trhu, způsobený pandemií onemocnění COVID-19 ve spojení s restriktivními opatřeními státu, konstituje podstatnou změnu okolností, která ve smluvních vztazích s dotčenými spotřebiteli založila zvláště hrubý nepoměr na straně účastníka řízení neúměrným zvýšením nákladů plnění, a že tak byly naplněny podmínky pro postup podle ust. § 1765 odst. 1 občanského zákoníku, tj. že byl oprávněn vyvolat jednání o smlouvě.
- [214] Po přihlédnutí ke všem okolnostem případu dospěl správní orgán k závěru, že aplikace ust. § 1764 a násl. občanského zákoníku zde není přílehavá. Obdobně jako u problematiky vyšší moci má správní orgán za to, že změnu okolností mohl účastník řízení ovlivnit, pokud by zvolil méně rizikovou podnikatelskou strategii. Správní orgán zde považuje za vhodné opět ocitovat komentář k ust. § 1752 občanského zákoníku, ze kterého vyplývá, že se nepřihlíží „*ani ke změnám vyvolaným změnou navrhovatelových osobních nebo majetkových poměrů. Pouhá skutečnost, že se zhoršily hospodářské výsledky navrhovatele (došlo k poklesu zisku, růstu nákladů), není důvodem pro změnu. Postup podle § 1752, není-li to sjednáno, by neměl být používán k řešení špatných ekonomických rozhodnutí (např. smluvní neošetření rizik z budoucích změn na trhu), kdy se smlouva následně pro jednu stranu ukáže ekonomicky nevýhodná.*“ Správní orgán dospěl již výše k závěru, že „potřeba“ vyvolat změnu závazků byla především ekonomického charakteru a měla sloužit k zachování existence účastníka řízení.
- [215] I pokud by však správní orgán přijmul závěr o tom, že k podstatné změně okolností opravňující účastníka řízení vyvolat jednání o smlouvě došlo, způsob, jakým toto účastník řízení učinil, není možné aprobovat. Účastník řízení konstatuje, že vytýkaná obchodní praktika je praktickým projevem výkonu jeho práv směrem k dotčeným spotřebitelům, když vyvolal nápravu zvláště hrubého nepoměru v právech a povinnostech smluvních stran prostřednictvím změny VOP a následně změnou produktu a ceny, na což mohli spotřebitelé reagovat ukončením smluv. Takový postup je podle správního orgánu zneužitím silnějšího postavení účastníka řízení ve smluvním vztahu a odporuje ust. § 1765 odst. 1 občanského zákoníku. V případě skutečné podstatné změny okolností by byl účastník řízení oprávněn obnovit jednání o smlouvě, v případě neshody by pak rozhodl soud. Jednostranná změna smlouvy, která ve svém důsledku znamená pro spotřebitele pouze volbu mezi přijetím nově stanovených a zcela jiných podmínek nebo ukončením smluvního vztahu, není postupem podle uvedeného ustanovení občanského zákoníku.
- [216] Další část námitek účastníka řízení směřovala k posuzování nekalosti jím užitých obchodních praktik. Účastník řízení je přesvědčen, že jím provedená obchodní praktika není nekalou obchodní praktikou, když ke změně smluvních vztahů mělo dojít v souladu s právními předpisy a uzavřenými smlouvami v situaci, kdy z objektivních a nepředvídatelných důvodů došlo k bezprecedentnímu nárůstu cen energií. Účastník řízení zdůrazňuje, že ani průměrný spotřebitel nemohl očekávat (tak, jak se vyvíjel trh a ceny komodity), že takovýto bezprecedentní cenový nárůst, který u některých dodavatelů energií zapříčinil ukončení jejich činnosti, nebude mít žádný dopad do smluvního vztahu s účastníkem řízení. Účastník řízení je tak přesvědčen, že optikou energetické krize, která v jednotlivých smluvních vztazích představovala podstatnou změnu okolností, provedl v souladu s legislativním a smluvním rámcem veškeré činnosti a právní kroky s odbornou péčí směrem ke spotřebitelům tak, aby prostřednictvím

zachování své existence tyto uchránil před dodavatelem poslední instance. Vzhledem k tomu má účastník řízení za to, že vytýkaná obchodní praktika nepředstavuje nekalou obchodní praktiku.

- [217] Posuzování nekalosti obchodní praktiky účastníka řízení věnoval správní orgán v tomto rozhodnutí především část mezi odst. [146] až [162], kdy dospěl k závěru, že účastník řízení porušil zákaz užití nekalé obchodní praktiky. Správní orgán zároveň nesouhlasí s účastníkem řízení ohledně presumovaného chování průměrného spotřebitele, kdy podle názoru správního orgánu naopak průměrný spotřebitel nutně musel chápat ujednání ve smluvních dokumentech popsaná výše jako záruku neměnnosti ceny po celé stanovené období navzdory dopadům energetické krize.
- [218] Za předpokladu, že ERÚ vyhodnotí provedenou obchodní praktiku jako nekalou, uvedl účastník řízení polehčující okolnosti, ke kterým by mělo být podle jeho názoru při stanovení trestu a jeho výměry přihlédnuto. Těmito okolnostmi mají být energetická krize, výjimečnost změn, odborná péče, včasnost oznámení změn a absence předchozího trestání.
- [219] K jednotlivým navrhovaným polehčujícím okolnostem se správní orgán blíže vyjádří v části V. tohoto rozhodnutí při ukládání správního trestu.
- [220] Účastník řízení dále uplatňuje námitky proti vytýkané agresivní obchodní praktice, které se měl dopustit vůči spotřebiteli panu [REDAKCE], po kterém požadoval za období od 1. února 2022 do 6. února 2022 platbu za sdružené služby dodávky elektřiny, které mu účastník řízení dodal i přes to, že si je od něj spotřebitel neobjednal.
- [221] Účastník řízení neměl informace o tom, zda má dotčený zákazník uzavřenou smlouvu s novým dodavatelem energie, pokračování v dodávkách energie v případě pana [REDAKCE] tak v žádném případě nebylo motivováno snahou účastníka řízení dosáhnout vyšších zisků, naopak mělo vést ke snížení negativních dopadů v souvislosti se změnou dodavatele dotčeného zákazníka, neboť při jeho odpojení by tento začátkem února neměl dodávky komodity. Proto také účastník řízení poskytoval veškerou součinnost novému dodavateli energií za účelem změny registrace předmětného zákazníka, jakmile o to byl požádán. Účastník řízení má tak za to, že dodržel svou obecnou prevenční povinnost nepůsobit újmu, když přistupoval k jednotlivým případům individuálně tak, aby nedocházelo k tomu, že zákazníci nebudou mít zajištěny nové dodávky energie, a to i přes enormní nárůst administrativní agendy na přelomu let 2021 a 2022.
- [222] Jak již bylo výše v tomto rozhodnutí uvedeno, z právního hlediska je odstoupení od smlouvy jednostranným aktem. Když tedy zákazník od smlouvy řádně odstoupí, nepotřebuje žádné potvrzení od dodavatele k tomu, aby odstoupení bylo účinné. Záleží pak výlučně na zákazníkovi, jaký osud potká jeho odběrné místo. V případě, že již o dodávku komodity nebude mít z jakéhokoliv důvodu nadále zájem, by pak logikou účastníka řízení mělo k bezsmluvním dodávkám docházet *ad infinitum*, jelikož by k úkonům nového dodavatele inicializujícím proces změny dodavatele v systému operátora trhu nikdy nedošlo. Ač v zásadě správní orgán s uvedenou prevenční povinností souhlasí, nadto právě v období zimních měsíců, akceptací takové praktiky by mohlo v praxi docházet ke zneužívání popsaného postupu, zároveň je nutné přenechat rozhodování o naložení s odběrným místem (i s tím spojená rizika např. neoprávněného odběru) na zákaznících, kteří mají podle ust. § 28 odst. 1 písm. e) energetického zákona právo na bezplatnou volbu a změnu dodavatele elektřiny. Je třeba poukázat i na to, že, jak ostatně zmínil i účastník řízení, k automatickému odpojování zákazníků nedochází ihned, kdy v případě, že při změně dodavatele elektřiny probíhá odběr elektřiny v odběrném místě zákazníka po dobu kratší než 10 pracovních dní bez smluvního subjektu zúčtování evidovaného pro odběrné místo zákazníka, nejedná se o neoprávněný odběr elektřiny a odpovědnost za odchylku nese budoucí subjekt zúčtování (viz ust. § 51 odst. 4 energetického zákona).
- [223] Účastník řízení má dále za to, že materiální stránka odpovědnosti za daný přestupek nebyla naplněna, když dodávky energií pokračovaly z důvodu snahy účastníka řízení zamezit paušálnímu odpojování zákazníků v zimním období bez vyhodnocení konkrétních okolností, což by nebylo v souladu s prevenční povinností – jedinou možností bylo zachování dodávek energie po nezbytně nutnou dobu,

a to až do doby kontaktování účastníka řízení ze strany nového dodavatele energie. Účastník řízení dále zdůrazňuje, že k vytýkanému jednání docházelo pouze po dobu 6 dnů, kdy v tomto zimním období, začátkem února 2022, předmětný zákazník odebíral od účastníka řízení energii, aniž by měl zajištěného nového dodavatele.

- [224] Správní orgán se otázkou naplnění materiální stránky přestupku zabýval v části IV. IV. II. tohoto rozhodnutí a námitku její absence považuje za nedůvodnou. Skutečnost, že k nevyžádaným dodávkám docházelo jen po dobu 6 dnů, není podle správního orgánu rozhodná pro posouzení naplnění materiální stránky přestupku, je však zohledněna při ukládání sankce.
- [225] Účastník řízení připomíná, že po provedeném odstoupení ze strany předmětného zákazníka toto odstoupení vzal na vědomí, adresně to zákazníkovi oznámil, přičemž ho dále upozornil, že smluvní vztah bude k určitému datu končit, tudíž si zákazník musí najít nového dodavatele. Navzdory uvedeným skutečnostem si zákazník k uvedenému datu zániku smluvního vztahu nového dodavatele nezajistil, resp. si ho nezajistil včas, a od účastníka řízení elektřinu dále odebíral bez právního důvodu. Účastník řízení také odkázal na výkladové stanovisko ERÚ č. 3/2018, ve kterém se uvádí: „[...] *operátor trhu by nestihl do konce kalendářního měsíce zaregistrovat nového dodavatele elektřiny nebo plynu a přiřadit jej k odběrnému místu zákazníka. V takovém případě by se zákazník nacházel minimálně po několik dní v režimu neoprávněného odběru podle ustanovení § 51 odst. 1 písm. a), resp. § 74 odst. 1 písm. a) energetického zákona, neboť by odebíral elektřinu či plyn bez uzavřené smlouvy.*“ Vzhledem k uvedenému není podle účastníka řízení pravda, že by účastník řízení dodával elektřinu i přes to, že si ji od něj předmětný zákazník neobjednal, a že by se tedy mělo jednat o agresivní obchodní praktiku. Účastník řízení neznemožňoval dokončení procesu změny dodavatele ani v tomto směru zákazníkovi či novému dodavateli nepředkládal nepravdivé informace. Podle účastníka řízení to byl naopak právě dotčený zákazník, který si v situaci, kdy neměl nového dodavatele po ukončení smluvního vztahu s účastníkem řízení, dodávky elektřiny od účastníka řízení nadále objednával, a to tak, že jednoduše elektřinu dále ve své domácnosti spotřebovával. Účastník řízení nepřistoupil k výkladu jednání zákazníka, který by danou situaci kriminalizoval, naopak upřednostnil výklad a postup pro zákazníka nepochybně příznivější.
- [226] K tomuto správní orgán uvádí, že zákazník nemohl bezsmluvní odběr od účastníka řízení nikterak ovlivnit, jelikož provádění úkonů nezbytných pro změnu dodavatele v systému operátora trhu je výlučně v gesci právě dodavatelů, bez zásahů zákazníků. Pan ██████ tak pro změnu dodavatele nemohl reálně učinit nic víc, než právě odstoupit od smlouvy s účastníkem řízení a uzavřít smlouvu s novým dodavatelem, vinit zákazníka z vytýkaného protiprávního stavu proto považuje správní orgán za absurdní. Předmětem zmíněného výkladového stanoviska je pak především bližší vymezení předmětu úpravy dané ust. § 11a odst. 5 až 7 energetického zákona, právních vztahů, ve kterých je možné právo na odstoupení od smlouvy uplatnit, problematika lhůt pro odstoupení od smlouvy a účinků odstoupení od smlouvy. Neoprávněný odběr je ve výkladovém stanovisku tedy zmíněn pouze okrajově, citovaná část je navíc vytržena z kontextu. V projednávaném případě si nový dodavatel požádal o odběrné místo zákazníka k 7. únoru 2022, tj. méně než 10 dnů ode dne, kdy byl smluvní vztah ukončen, k neoprávněnému odběru by tedy v případě ukončení dodávek ze strany účastníka řízení nedošlo (viz již uvedené ust. § 51 odst. 4 energetického zákona). Neobjednaná dodávka elektřiny do odběrného místa pana ██████ bez právního důvodu tak byla podle správního orgánu v tomto správním řízení nepochybně prokázána, čímž byla rovněž naplněna formální stránka přestupku spočívajícího v užití agresivní obchodní praktiky. Skutečnost, že účastník řízení neznemožňoval dokončení procesu změny dodavatele ani v této souvislosti nepředkládal nepravdivé informace není relevantní pro učinění závěru o spáchání popsáního přestupku.
- [227] Účastník řízení dále zdůraznil, že cena komodity za předmětné období dodávek beze smluvního vztahu byla nižší, než je cena distributora za neoprávněný odběr. K tomu správní orgán pouze konstatuje, že otázka výše požadované ceny za neobjednané plnění rovněž není podstatná pro naplnění znaků skutkové podstaty přestupku, když postačuje již samotné požadování jakýchkoliv plateb.

- [228] Na závěr svého vyjádření účastník řízení navrhl, aby ERÚ správní řízení zastavil, eventuálně aby rozhodl o vině účastníka řízení a upustil od uložení trestu. Uvedeným návrhům správní orgán vyhovět nemohl, a to s ohledem na povahu a závažnost spáchaných přestupků.
- [229] V doplnění vyjádření ze dne 30. listopadu 2022 účastník řízení nad rámec již vypořádaných námitek uvedl, že v případě zákazníka ██████████ došlo k navrácení produktu na původní hodnotu, resp. navrácení do situace původního smluvního vztahu. Tuto skutečnost účastník řízení doložil vyjádřením ze dne 22. února 2022 a fakturou č. ██████████ ze dne 5. dubna 2022. Z uvedeného je tak patrné, že účastník řízení celkem u 1 osoby navrátil produkt na původní hodnotu, resp. do situace původního smluvního vztahu, a účastník řízení tak ze své vlastní vůle vytýkané jednání napravil. Uvedenému zákazníkovi v souvislosti s vytýkaným jednáním tedy nevznikla žádná škoda. Účastník řízení má za to, že ERÚ při celkovém hodnocení jednání účastníka řízení musí vzít v potaz uvedené navrácení ceny produktu u dotčené osoby jako další polehčující okolnost při ukládání trestu a stanovení jeho výměry.
- [230] Navrácení původního produktu zákazníkovi považuje správní orgán za mírně polehčující okolnost, jak blíže rozvádí v následující části V. tohoto rozhodnutí.
- [231] Účastník řízení dále v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky požádal ERÚ o nařízení ústního jednání k projednání vytýkaných jednání. Správní orgán dne 1. února 2023 usnesením žádost o nařízení ústního jednání zamítl, jelikož neshledal, že by nařízení ústního jednání bylo nezbytné pro uplatnění práv účastníka řízení.
- [232] Účastník se s tímto závěrem ERÚ neztotožnil, pročež podal proti usnesení rozklad, přičemž odkázal na odůvodnění důvodové zprávy k ust. § 80 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle které správní orgán nařídí ústní jednání tehdy, pokud ústní jednání může přispět ke zjištění stavu věci. Slovo může v sobě implikuje i možnost, že ústní jednání ke zjištění stavu věci vůbec nepřispěje. *De lege lata* stačí existence pouhé pravděpodobnosti, že při ústním jednání budou zjištěny skutečnosti, které by jinak správní orgán nezjistil. Ústní jednání je totiž projevem pro správní orgány závazné zásady materiální pravdy zakotvené v ust. § 3 správního řádu. Účastník řízení je přesvědčen, že skutkové okolnosti vypovídají o tom, že okolnosti energetické krize a jejich konsekvence byly zvláště složité a dosud zcela bezprecedentní, a to nejen pro něj, ale rovněž i pro dotčené správní orgány, jakož i pro další dodavatele na trhu. Takový nárůst cen nemá v novodobé historii své obdoby a účastník řízení má za to, že k této skutečnosti je třeba přistupovat maximálně obezřetně a s vynaložením veškeré snahy porozumět krokům, které dodavatelé na trhu provedli v reakci na energetickou krizi. Podle přesvědčení účastníka ani ERÚ nemůže být dostatečně obeznámen se všemi souvisejícími skutečnostmi natolik podrobně, aby mohl bez ústního jednání v předmětné věci objektivně a správně rozhodnout, pročež ústní jednání považuje za vhodný postup k tomu, aby se ERÚ se všemi právními a technickými kroky (včetně odůvodnění zvolených postupů) seznámil a porozuměl opatřením přijatým účastníkem řízení. Účastník řízení musel na okolnosti energetické krize aktivně reagovat, pročež toliko on (resp. předvolaní svědci) je schopen k věci argumentovat a pochybnosti a nejasnosti ERÚ vyvrátit, resp. mu pro účely přestupkového řízení podrobně osvětlit konsekvence energetické krize pro dodavatele, a to z jejich pohledu. Vzhledem k uvedenému považuje účastník řízení ústní jednání za jediný způsob, kterým ERÚ přispěje k realizaci práva účastníka řízení na spravedlivý proces, pročež pokud mu nevyhoví, toto jeho ústavně zakotvené právo poruší.
- [233] Správní orgán má za to, že skutkový stav věci byl v rámci správního řízení zjištěn v souladu s ust. § 3 správního řádu a nepanují o něm důvodné pochybnosti nebo nejasnosti. ERÚ si je zároveň vědom okolností a dopadů energetické krize, které náležitě hodnotí dále v části V. tohoto rozhodnutí při ukládání správního trestu. Složitost okolností projednávaného případu a projednání dalšího postupu nepovažuje správní orgán za argumenty, pro které by bylo nezbytné nařídít ústní jednání, když skutková či právní komplikovanost projednávané věci nemůže být sama o sobě důvodem nařízení ústního jednání ve smyslu ust. § 80 zákona o odpovědnosti za přestupky, nadto za situace, kdy účastník řízení může předkládat nové důkazy, skutková tvrzení a vysvětlovat případné nejasnosti i písemnou formou. Účelem ústního jednání není debata ohledně aplikace jednotlivých postupů, eventuálně úvah, kterými se bude

správní orgán řídit při vydání rozhodnutí ve věci samé. Do vydání meritorního rozhodnutí stejně tak není povinností správního orgánu sdělovat účastníku řízení, jak hodnotí předložené důkazy či jak bude v budoucnu o jeho věci rozhodnuto. Správní orgán má za to, že veškerá vyjádření může účastník řízení učinit písemně, což v rámci vedeného správního řízení také opakovaně činí, a nařízení ústního jednání tedy není nezbytné pro uplatnění jeho práv. Nenařízením ústního jednání tak nemůže dojít k porušení práva účastníka řízení na spravedlivý proces.

- [234] Účastník řízení předpokládá, že jeho techničtí pracovníci na úseku strategie nákupu energií a vývoje energetického trhu by ERÚ podrobně osvětlili situaci, ve které se energetický trh před přijímanými opatřeními nacházel, čímž účastník řízení předestře veškeré relevantní okolnosti nezbytné k posouzení závažnosti přestupku a okolností jeho spáchání. Účastník řízení má za to, že mu nelze ukládat sankce bez podrobné znalosti pozadí a snahy účastníka řízení pohybovat se v maximální možné míře v mantinelech zákona.
- [235] Správní orgán k problematice ústního jednání uzavírá, že výslech svědků považuje za nadbytečný, jelikož byl dostatečně zjištěn skutkový stav věci bez důvodných pochybností a účastníku řízení byl dán dostatečný prostor pro případné podrobnější písemné vyjádření. Správní orgán má za to, že pro účely uložení správního trestu zjistil všechny skutkové okolnosti případu svědčící ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení.

V. Uložení správního trestu

- [236] Jednání, kterým se obviněný dopustil spáchání více přestupků, právní teorie označuje za jejich souběh, který je definován jako případ, kdy stejný pachatel spáchal dva nebo více přestupků dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy pachatel více činy naplnil stejné skutkové podstaty přestupků.
- [237] Podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se za dva nebo více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejprísněji trestný. Jsou-li horní hranice sazeb pokut stejné, uloží se správní trest podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejzávažnější.
- [238] Podle ust. § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele lze za přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) téhož zákona uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč.
- [239] Jelikož je hranice sazby pokuty u obou přestupků stejná, správní orgán přistoupil k vyhodnocení, který z těchto přestupků považuje za nejzávažnější.
- [240] V obou případech přestupků podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele se zde jedná o porušení zákazu používání nekalých obchodních praktik. Kdežto u pokračujícího přestupku podle výroku I. jde o užití obchodní praktiky, která naplňuje znaky „pouze“ generální klauzule nekalých obchodních praktik (ust. § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele), u přestupku podle výroku II. se jedná o praktiku zařazenou na tzv. „černou listinu“, která je v běžně se vyskytujících případech považována za závažnější. V projednávané věci nicméně správní orgán dospěl k závěru, že podstatně závažnější z těchto přestupků je pokračující přestupek uvedený ve výroku I. tohoto rozhodnutí, tj. protiprávní jednání účastníka řízení vůči spotřebitelům spočívající ve faktickém zrušení pevně ujednaných cen energií. Vyšší závažnost této nekalé obchodní praktiky je dána především její povahou a okolnostmi jejího spáchání, jak bude uvedeno dále. Správní orgán tedy přistoupil k uložení správního trestu za pokračující přestupek podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok I.).
- [241] Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či (v) zveřejnění rozhodnutí o přestupku.

- [242] Jelikož zákon o ochraně spotřebitele neumožňuje ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky uložit pachateli správní trest ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku a ani z povahy provedení vytykaných skutků účastníka řízení tomuto nelze uložit propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, přichází co do druhu správního trestu ukládaného účastníkovi řízení do úvahy pouze napomenutí či pokuta. Správní orgán má za to, že správní trest ve formě napomenutí není v oblasti dozoru ERÚ ve vztahu ke spáchaným přestupkům příležitý, zejména s ohledem na jejich povahu ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky.
- [243] Jak již správní orgán výše uvedl, s ohledem na skutkové okolnosti dospěl k závěru, že v daném případě nebyly naplněny ani podmínky, které by umožňovaly případně upuštění od uložení správního trestu.
- [244] Správní orgán s ohledem na výše uvedené vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné v daném případě uložit správní trest ve formě pokuty.
- [245] Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.
- [246] Správní orgán považuje popsanou nekalou obchodní praktiku za velmi závažnou, a to z hlediska ekonomického i časového. Zákazníci na základě smluv uzavřených s účastníkem řízení zvolili nabídku s fixací ceny na určitou dobu a počítali s jistotou neměnné ceny. Účastník řízení zákazníkům v době energetické krize výrazně změnil podmínky smluvního vztahu, a to podstatným zvýšením ceny dané komodity, čímž dostal zákazníky do složité situace z pohledu větší finanční zátěže, se kterou rozumně nemohli počítat. Druhou možností zákazníků bylo ukončení smluvních vztahů a přechod k jinému dodavateli energií, za ceny zcela jistě vyšší, než byly ceny fixované v rámci závazků účastníka řízení. V obou případech má jednání účastníka řízení tedy přímý negativní dopad do majetkové sféry spotřebitelů.
- [247] Účastník řízení spáchal pokračující přestupek třinácti dílčími útoky, což považuje správní orgán za skutečnost zvyšující závažnost přestupku ve smyslu ust. § 38 písm. g) zákona o odpovědnosti za přestupky. Užití popsané obchodní praktiky i pouze vůči jednomu spotřebiteli považuje ERÚ za vysoce nežádoucí, dvojciferný počet ovlivněných spotřebitelů je pak třeba výrazně promítnout do výše ukládané pokuty, kdy je nutné, aby uložená pokuta za toto jednání překračovala několiknásobně prospěch, který z takového jednání účastník řízení mohl realizovat.
- [248] Skutečnost, že někteří spotřebitelé využili možnosti odstoupit od smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny/plynu a k dodávce komodity za změněných podmínek tak nedošlo, správní orgán jako polehčující okolnost nezohlednil. I tito zákazníci byli ovlivněni nekalou obchodní praktikou, ze které ve svém důsledku profitoval pouze účastník řízení, který se takto zbavil povinnosti dodávat komodity za pro něj nepříznivé ceny.
- [249] Jako k mírně polehčující okolnosti správní orgán přihlédl k tomu, že účastník řízení u spotřebitele ██████████ přistoupil k navrácení sjednaného produktu a k vystavení opravné faktury, kterou tomuto spotřebiteli vyúčtoval cenu za odebraný plyn ve správně stanovené výši. Takovéto faktické odstranění škodlivého následku považuje správní orgán za žádoucí, nelze však uvažovat o tom, že by mělo zbavit účastníka řízení odpovědnosti za konkrétní dílčí útok spáchaného přestupku. Samotná nekalá obchodní praktika je podle správního orgánu natolik závažná, že její užití nemůže být zcela napraveno pouhým uvedením věci do původního stavu.
- [250] Pokud se má správní orgán vyjádřit k povaze činnosti účastníka řízení, pak lze konstatovat, že účastník řízení jako subjekt, jehož podnikatelskou činností je poskytování sdružených služeb dodávky elektřiny/plynu, by měl ke svým zákazníkům přistupovat zodpovědně, poctivě a s odbornou péčí.

Jestliže však lze v činnosti účastníka řízení vysledovat snahu o oklamání svých zákazníků a obohacení se na jejich úkor, nespátruje v tom správní orgán povahu řádného a čestného provozování činnosti v energetických odvětvích. I k tomu pak správní orgán přihlédl při stanovování výše uložené pokuty jako k okolnosti tuto pokutu zvyšující.

- [251] Správní orgán jako mírně přitěžující okolnost hodnotí skutečnost, že účastník řízení posuzovaný přestupek spáchal ve vícečinném souběhu s dalším přestupkem, a to konkrétně přestupkem podle ust. § 24 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně spotřebitele (výrok II.). Při hodnocení škodlivosti jednání je nutno přihlédnout k povaze a závažnosti sbíhajících se přestupků. V této souvislosti správní orgán konstatuje, že souběh s porušením zákona o ochraně spotřebitele spáchaným užitím agresivní obchodní praktiky považuje ERÚ obecně za výrazně přitěžující okolnost, neboť má za to, že obecně přestupky v oblasti energetiky vůči spotřebitelům (resp. agresivní obchodní praktiky vůči zákazníkům na trhu s energiemi) jsou velmi závažným jednáním s ohledem na velmi oslabené postavení spotřebitelů vůči dodavatelům. Zde projednávaná agresivní praktika byla nicméně účastníkem řízení užitá pouze v jednom případě, a to pouze po dobu 6 dnů, což snižuje její závažnost.
- [252] Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastník řízení dosud nebyl pravomocně potrestán za porušení povinností vyplývajících z právních předpisů upravujících oblast energetických odvětví a lze tak říci, že se účastník řízení přestupku dopustil poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako polehčující okolnost.
- [253] Účastník řízení v rámci svých vyjádření uvedl další okolnosti, které by podle něj měl správní orgán ve vztahu k nekalé obchodní praktice považovat za polehčující:
- 1) Energetická krize – nemožnost předvídat výkyvy cen komodit v řádu stovek procent ve velmi krátkém čase.
 - Energetickou krizi správní orgán ve vztahu k ukládanému trestu hodnotil, ovšem nikoliv jako okolnost polehčující. Právě toto časové hledisko zvyšuje závažnost nekalé obchodní praktiky ve vztahu k zákazníkům, kteří v době téměř plošného extrémního zvyšování cen měli mít jistotu ceny neměnné.
 - 2) Výjimečnost změn – účastník řízení jednostrannou změnu obchodních podmínek ve své praxi nikdy nevyužíval, a přistoupil k ní až v návaznosti na vznik a projevy energetické krize.
 - Výjimečnost jednostranné změny VOP rovněž správní orgán nepovažuje za polehčující okolnost, když samotná změna VOP není předmětem tohoto správního řízení.
 - 3) Odborná péče – pokud by účastník řízení neprovedl změnu VOP a produktu, došlo by k zásadnímu ohrožení dodávek energií pro předmětné zákazníky za přijatelné ceny, neboť účastník řízení by musel velmi pravděpodobně ukončit svoji činnost a jeho zákaznické portfolio by bylo převzato dodavatelem poslední instance, a následně by zákazníci museli uzavírat nové smlouvy s novými dodavateli. Účastník řízení tímto krokem chránil nejen své zákaznické portfolio před naznačenými riziky, ale v obecném rovině odvracel nebezpečí svého úpadku ve vztahu ke všem svým obchodním partnerům, čímž jednoznačně plnil svou zákonnou prevenční povinnost.
 - Požadavek odborné péče pak nebyl podle správního orgánu ze strany účastníka řízení naplněn a nemůže tak být polehčující okolností, odvracení úpadku je pak spíše motivem účastníka řízení ke spáchání přestupku.
 - 4) Včasnost oznámení změn – účastník řízení změnu obchodních podmínek oznámil svým zákazníkům adresně více jako 30 dní předem, včetně důvodů takové změny, a řádně je informoval o jejich právech v případě, že nebudou s danou změnou souhlasit. Nadto bylo spotřebitelům nově zakotveno oprávnění vypovědět danou Smlouvu i v době po provedené změně.
 - Včasnost oznámení změn ERÚ v uvedeném případě také nepovažuje za polehčující okolnost, když samotné oznámení změn považuje za nekalou obchodní praktiku.

5) Předchozí trestání – účastník řízení nebyl dosud v praxi ERÚ potrestán za jednání na úseku ochrany spotřebitele, ani za jiné jednání. K ukládání trestu v předmětné věci přitom dochází v souvislosti s jednáním, které bylo účastníkem řízení provedeno v návaznosti na energetickou krizi, nadto poprvé.

- K absenci předchozího trestání správní orgán při ukládání správního trestu přihlédl jako k polehčující okolnosti.

[254] Účastník řízení v rámci svých vyjádření rovněž uvedl další okolnosti, které by podle něj měl správní orgán ve vztahu k agresivní obchodní praktice považovat za polehčující:

1) Odvracení újmy – pokud by došlo k okamžitému ukončení dodávek elektřiny, aniž by měl zákazník v zimním období zajištěny dodávky od jiného dodavatele, mohl by být zákazník ohrožen výpadkem dodávek, a vznikala by mu tak újma.

- Správní orgán k této okolnosti nepřihlédl, přičemž odkazuje na odůvodnění uvedené v odst. [222] tohoto rozhodnutí.

2) Doba trvání – k dodávkám elektřiny v předmětné věci docházelo pouze po dobu 6 dnů, a to za cenu nižší, než je cena distributora za cenu neoprávněného odběru.

- K délce bezesmluvních dodávek správní orgán přihlédl jako k okolnosti snižující závažnost přestupku.

3) Předchozí trestání – účastník řízení dosud nebyl v praxi ERÚ potrestán, a to ani za obdobné vytýkané jednání.

- K absenci předchozího trestání správní orgán při ukládání správního trestu přihlédl jako k polehčující okolnosti.

[255] Ve smyslu ust. § 39 a ust. § 40 zákona o odpovědnosti za přestupky již správnímu orgánu nejsou v posuzované věci žádné další polehčující či přitěžující okolnosti známy.

[256] Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008 - 133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

[257] Podle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké přísluší účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele, že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro pachatele odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

[258] Likvidační pokuta ve vztahu k podnikajícím osobám je podle judikatury taková, která je způsobilá pachateli sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel, případně i jeho rodina (jde-li o podnikající fyzickou osobu) na základě této pokuty dostanou do existenčních potíží. O zjevně nepřiměřenou výši sankce nejde v případě, kdy pokuta byla uložena těsně nad spodní hranicí zákonného rozmezí. Rovněž je nutno přihlédnout k tomu, že majetkové poměry pachatele nejsou jediným kritériem pro stanovení výše pokuty, nicméně sankce by neměla být vzhledem ke svému účelu nepřiměřená.

- [259] Trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné, volné finanční prostředky. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. dubna 2015, č. j. 4 As 236/2014-85, dále vyplývá, že ani záporný výsledek hospodaření by nebyl překážkou pro uložení pokuty a automaticky neznamená, že každá uložená pokuta by byla likvidační. Je totiž třeba hodnotit celkovou situaci účastníka řízení jakožto právnické osoby.
- [260] Účastník řízení je obchodní společností existující za účelem dosahování zisku. Cílem zákazu ukládání likvidačních pokut je zabránit likvidaci ekonomické aktivity trestané osoby.
- [261] V případě ukládání sankce a posuzování jejího likvidačního charakteru na obchodní společnost nelze vycházet pouze a jen ze samotného zisku, nýbrž též z dalších skutečností, jako je např. obrat společnosti a její obchodní aktivita, které pomáhají vytvořit si bližší představu o ekonomické síle subjektu (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2014, č. j. 10 Ads 140/2014-58). Účastník řízení správnímu orgánu v rámci vyjádření ze dne 21. listopadu 2022 doložil Rozvahu ke dni 30. září 2022 a dva Výkazy zisku a ztráty ke dni 30. září 2022, každý zpracovaný za jiné období. Součástí vyjádření účastníka řízení ze dne 9. února 2023 pak byla Rozvaha ke dni 31. prosince 2022 a Výkaz zisku a ztráty ke dni 31. prosince 2023. Na základě předložených podkladů lze k finanční situaci účastníka řízení uvést, že tento dosáhl v účetním období roku 2022 výsledku hospodaření ve výši 28 977 000 Kč při čistém obratu za účetní období ve výši 403 465 000 Kč, neuhrazená ztráta minulých let činila -28 648 000 Kč. Účastník řízení k 31. prosinci 2022 disponoval vlastním kapitálem ve výši 1 529 000 Kč a peněžními prostředky ve výši 748 000 Kč. S účinností ke dni 1. června 2022 došlo k prodeji části závodu účastníka řízení, čímž došlo k utlumení jeho podnikatelské činnosti.
- [262] Z žádné položky účetnictví účastníka řízení nelze dovodit, že by se v důsledku uložení pokuty v dolní polovině její sazby stalo jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty, proto není možné takovou pokutu považovat za likvidační. Dobrovolné nedávné utlumení podnikatelské činnosti nepovažuje správní orgán za natolik významnou okolnost, která by odůvodnila závěr o možném likvidačním potenciálu zamýšlené pokuty, nadto v případě zakončení účetního období se ziskem, který je schopný pokrýt celou ztrátu minulých let. Účastník řízení je zároveň stále držitelem licencí na obchod s elektřinou a plynem, o jejichž prodloužení o dobu pěti let (tj. do 21. června 2027 včetně) bylo rozhodnuto dne 22. února 2022.
- [263] Z doložených výkazů zisku a ztráty nelze učinit jednoznačný závěr ohledně případné zadluženosti účastníka řízení, nicméně i pokud by byl účastník řízení předlužen, nemůže to automaticky znamenat imunitu vůči sankcím v oblasti veřejného práva (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. ledna 2015, č. j. 8 Afs 25/2012-351).
- [264] Správní orgán dospěl s ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti k závěru, že za přiměřenou a v souladu se všemi zákonnými hledisky individualizovanou považuje úhrmnou pokutu ve výši 1 520 000 Kč, ukládanou podle ust. § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Tato výše je zcela přiměřená a činí zhruba 30 % z maximální možné výše pokuty, kterou je za spáchání přestupku možné uložit. Pouze za spáchání pokračujícího přestupku uvedeného ve výroku I. by správní orgán účastníku řízení v souladu s rozhodovací praxí uložil pokutu ve výši 1 500 000 Kč. Jelikož účastník řízení spáchal i další přestupek, je podle správního orgánu namístež tuto částku mírně navýšit.
- [265] Po zvážení všech skutkových okolností případu (tedy i skutečností svědčících ve prospěch i v neprospěch účastníka řízení), jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností a majetkových poměrů účastníka řízení, stanovil správní orgán účastníkovi řízení úhrmnou pokutu ve výši, jež je uvedena ve výroku III. tohoto rozhodnutí. Správní orgán k výši uložené pokuty uvádí, že uložená pokuta byla stanovena v dolní polovině zákonného rozpětí pokuty a nelze tedy uvažovat o její nepřiměřenosti. Správní orgán má za to, že pokuta ve stanovené výši naplňuje jak funkci preventivní, tak funkci odstrašující, a současně není pro účastníka řízení i s ohledem na jeho majetkové poměry likvidační.

- [266] Podle ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit posečkáni úhrady daně (pokuty), popřípadě rozložení její úhrady na splátky.
- [267] S odkazem na ust. § 46 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je pokuta splatná do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci.
- [268] Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného zákonem o ochraně spotřebitele. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi ERÚ v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náklady řízení

- [269] Souběžně je výrokem IV. tohoto rozhodnutí ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který byl uznán vinným, resp. který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Mgr. Marek Gruner, v. r.
oprávněná úřední osoba
Odbor sankčních řízení

Obdrží: Společnost TGC Energie s.r.o., prostřednictvím [REDACTED], advokáta